

EPSO-G

UAB „EPSO-G“
KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS 2014 M. FINANSINĖS
ATASKAITOS, PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS
TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA IR
KONSOLIDUOTU METINIU PRANEŠIMU

TURINYS

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	5
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	7
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	8
FINANSINIŲ ATSKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	9
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	49

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2015 m. balandžio 17 d.

Rolandas Zukas
Generalinis direktorius

Ilona Vaitkuvienė
Vyriausioji finansininkė

Nepriklausomo auditoriaus išvada UAB „EPSO-G“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktų UAB „EPSO-G“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau – Bendrovė), ir konsoliduotų UAB „EPSO-G“ ir jos dukterinių įmonių (toliau – Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2014 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusį metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų toms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

Pagal Grupės apskaitos politiką, ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus magistralinius ir skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius bei susijusią įrangą, kurie apskaitomi įsigijimo savikainos metodu) apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir šio turto atžvilgiu atliekamas vertės sumažėjimo testas, kai egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai. Grupė 2014 m. gruodžio 31 d. atliko ilgalaikio materialiojo turto (išskyrus magistralinius ir skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius bei susijusią įrangą) perkainojimą ir apskaitė ilgalaikio turto perkainojimo rezervo sumažėjimą, lygų 179 milijonų litų sumai, nuosavame kapitale bei 425 milijonų litų vertės sumažėjimą konsoliduotoje 2014 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kaip paaiškinta konsoliduotų finansinių ataskaitų 2.26-oje ir 5-oje pastabose, teisės aktų pakeitimai po paskutinio perkainojimo, atlikto 2008 m., galėjo turėti reikšmingą neigiamą įtaką Grupės turto tikrajai ir atsiperkamajai vertėms, tačiau kadangi artimiausioje ateityje buvo tikimasi reikšmingų pokyčių reguliacinėje aplinkoje, Vadovybė nusprendė neatlikti ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymo bei neatlikti vertės sumažėjimo testo ankstesniais laikotarpiais. Mūsų audito nuomonė apie konsoliduotas finansines ataskaitas už metus pasibaigusius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo sąlyginė dėl šio dalyko. Mūsų audito nuomonė už finansinius metus pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d. taip pat yra sąlyginė dėl ankstesniais metais neatlikto turto vertinimo galimos įtakos konsoliduotiems 2014 m. finansiniams veiklos rezultatams ir nuosavo kapitalo pokyčiams bei einamųjų metų ir 2013 m. lyginamosios informacijos skaičių palyginamumui.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindas* aprašyto dalyko galimą įtaką konsoliduotoms bendrųjų pajamų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoms bei konsoliduotos lyginamosios informacijos skaičių palyginamumui, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusį metų jų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Dalyko pabrėžimas

Nesąlygodami savo nuomonės norime atkreipti dėmesį į finansinių ataskaitų 2.26-ą pastabą, kurioje yra aprašytos Grupės vadovybės naudotos reikšmingos prielaidos nustatant Grupės ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę bei minėtų prielaidų įtaka vertėms, apskaitytoms 2014 m. gruodžio 31d. finansinėse ataskaitose.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2014 m. konsoliduotą metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2014 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Inga Gudinaite

Auditoriaus pažymėjimo

Nr. 000366

Auditas buvo baigtas 2015 m. balandžio 17 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS
2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	4	5 511	-	2 365	-
Materialusis turtas	5	2 206 580	-	1 975 211	-
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		283 916	-	184 443	-
Investicijos į dukterines įmones	6	-	1 186 878	-	750 000
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	6	4 182	-	15 922	-
Atidėto pelno mokesčio turtas	21	316	2	324	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7	7 723	-	7 723	-
Ilgalaikio turto iš viso		2 508 228	1 186 880	2 185 988	750 000
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	32 234	-	8 844	-
Išankstiniai apmokėjimai		1 196	5	593	2
Prekybos gautinos sumos	9	76 302	-	65 447	-
Kitos gautinos sumos	10	260 808	1 936	125 492	1 797
Kitas finansinis turtas	11	61 731	-	21 262	-
Terminuoti indėliai	12	20 717	20 717	-	-
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	12	55 000	-	70 000	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	95 010	1 758	87 319	5 757
Trumpalaikio turto iš viso		602 998	24 416	378 957	7 556
TURTO IŠ VISO		3 111 226	1 211 296	2 564 945	757 556
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	14	77 527	77 527	10	10
Perkainojimo rezervas	15	23 028	-	220 519	-
Privalomasis rezervas	16	55 182	6 002	49 205	-
Kiti rezervai	16	576 863	-	638 288	-
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		(120 175)	118 174	(157 436)	30 009
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		612 425	201 703	750 586	30 019
Nekontroliuojanti dalis		48 888	-	37 972	-
Nuosavo kapitalo iš viso		661 313	201 703	788 558	30 019
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	18	373 387	-	423 955	-
Ilgalaikės paskolos	19	496 049	100 131	165 044	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai		35	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	21	65 860	-	150 828	-
Ateinančių laikotarpių pajamos		-	-	13 274	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	20	736 784	725 000	690 717	690 000
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		1 672 115	825 131	1 443 818	690 000
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	19	149 275	-	49 030	-
Trumpalaikės paskolos	19	216 076	179 546	7 449	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis		83	-	-	-
Prekybos skolos	22	160 891	35	72 030	18
Gauti išankstiniai apmokėjimai	23	10 080	-	4 889	-
Pelno mokesčio įsipareigojimas		4 658	-	8 368	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	24	236 735	4 881	190 803	37 519
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		777 798	184 462	332 569	37 537
Įsipareigojimų iš viso		2 449 913	1 009 593	1 776 387	727 537
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		3 111 226	1 211 296	2 564 945	757 556

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Pajamos					
Elektros ir susijusių paslaugų pajamos	25	361 627	-	541 298	-
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	26	92 599	-	-	-
Kitos pajamos	27	53 697	-	48 528	10
Pajamų iš viso		507 923	-	589 826	10
Veiklos sąnaudos					
Elektros energijos ir susijusių paslaugų sąnaudos		(175 017)	-	(291 791)	-
Gamtinių dujų sąnaudos		(11 768)	-	-	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5,18	(159 785)	-	(130 527)	-
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(54 101)	(536)	(37 949)	(116)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(28 912)	-	(14 435)	-
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(14 574)	(30)	(13 547)	(2)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(5 097)	-	(5 353)	-
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	2.26,5,18	(425 381)	-	-	-
Kitos sąnaudos		(60 885)	(774)	(70 138)	(73)
Veiklos sąnaudų iš viso		(935 520)	(1 340)	(563 740)	(191)
AB "Amber Grid" įsigijimo neigiamas prestižas	3	312 516	-	-	-
Veiklos pelnas (nuostoliai)		(115 081)	(1 340)	26 086	(181)
Finansinė veikla					
Finansinės pajamos		1 675	110 053	3 800	43 935
Investicijos perkainojimas tikrąja verte	3	16 645	-	-	-
Palūkanų sąnaudos		(17 528)	(14 352)	(12 090)	(10 800)
Kitos finansinės sąnaudos		(236)	(196)	(51)	(1)
Finansinės veiklos iš viso		556	95 505	(8 341)	33 134
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	301	-	1 151	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		(114 224)	94 165	18 896	32 953
Pelno mokesčiai					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	21	(13 578)	-	(20 518)	-
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	21	81 910	2	16 056	-
Pelno mokesčio iš viso		68 332	2	(4 462)	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		(45 892)	94 167	14 434	32 953
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelną (nuostolius) ateityje					
Nuostolis dėl ilgalaikio turto perkainojimo	2.26,5	(215 754)	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka		32 363	-	-	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelną (nuostolius) ateityje, iš viso		(183 391)	-	-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos (išlaidos), iš viso		(229 283)	94 167	14 434	32 953
Grynasis pelnas (nuostoliai) priskirtini:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		(36 872)	94 167	13 800	32 953
Nekontroliuojančiai daliai		(9 020)	-	634	-
		(45 892)	94 167	14 434	32 953
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		(215 678)	94 167	13 800	32 953
Nekontroliuojančiai daliai		(13 605)	-	634	-
		(229 283)	94 167	14 434	32 953

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Grupė	Pasta- bos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams					Nekontro- liuojanti dalys	Iš viso
		Kapitalas	Perkaino- jimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskir- stytasis pelnas		
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		10	240 417	49 202	638 370	(188 827)	42 762	781 934
Bendrosios pajamos								
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	-	13 800	634	14 434
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	13 800	634	14 434
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(20 048)	-	-	20 048	-	-
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	(123)	123	-	-
Pervesta į rezervus		-	-	3	41	(44)	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(1 125)	(1 125)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas		-	150	-	-	(2 536)	(4 299)	(6 685)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		10	220 519	49 205	638 288	(157 436)	37 972	788 558
Likutis 2014 m. sausio 1 d.		10	220 519	49 205	638 288	(157 436)	37 972	788 558
Bendrosios pajamos								
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	(178 806)	-	-	(36 872)	(13 605)	(229 283)
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	(178 806)	-	-	(36 872)	(13 605)	(229 283)
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(18 685)	-	-	18 685	-	-
Įstatinio kapitalo didinimas	1, 3	77 517	-	-	-	-	-	77 517
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	(25)	(61 425)	61 450	-	-
Pervesta į rezervus		-	-	6 002	-	(6 002)	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(2 817)	(2 817)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	3	-	-	-	-	-	27 338	27 338
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.		77 527	23 028	55 182	576 863	(120 175)	48 888	661 313
Bendrovė		Kapitalas	Privalo- masis rezervas	Nepaskir- stytasis pelnas	Iš viso			
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		10	-	(2 944)	(2 934)			
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	32 953	32 953			
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		10	-	30 009	30 019			
Likutis 2014 m. sausio 1 d.		10	-	30 009	30 019			
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	94 167	94 167			
Pervesta į rezervus		-	6 002	(6 002)	-			
Įstatinio kapitalo didinimas	1, 14	77 517	-	-	77 517			
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.		77 527	6 002	118 174	201 703			

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pasta- bos	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		(45 892)	94 167	14 434	32 953
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	163 149	-	132 646	-
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5,18	425 381	-	-	-
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		7 333	-	22 445	-
(Pelnas) iš asocijuotos įmonės pardavimo		-	-	(2 405)	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	6	(301)	-	(1 151)	-
Pelno mokesčio sąnaudos	21	(68 332)	(2)	4 462	-
Dotacijų (nusidėvėjimas)	18	(3 416)	-	(2 119)	-
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		55	-	-	-
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto	5	5 085	-	5 345	-
perleidimo/nurašymo					
Investicijų perkainojimo tikraja verte įtaka		(16 645)	-	-	-
Rezultatas, susidaręs įsigyjant verslą	3	(312 516)	-	-	-
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos		(833)	(52)	(1 347)	(59)
Palūkanų sąnaudos		17 528	14 352	12 090	10 800
Dividendų pajamos		(517)	(110 001)	-	(43 875)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		(89)	196	-	-
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)		(60 675)	(139)	(32 273)	596
sumažėjimas					
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto		350	(3)	4 917	(2)
(padidėjimas) sumažėjimas					
Mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir		(41 128)	(172)	(79 871)	(25 554)
gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)					
Kito finansinio turto pasikeitimas		10 106	-	42 228	-
(Sumokėtas) pelno mokestis		(9 736)	-	(21 243)	-
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		68 907	(1 654)	98 158	(25 141)
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(317 365)	-	(213 391)	-
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		21	-	-	-
Padėtas terminuotas indėlis	12	(20 717)	(20 717)	-	-
Gautos dotacijos	18	111 755	-	121 103	-
Dukterinių (asocijuotų) įmonių (įsigijimas) perleidimas,	6	9 164	-	1 273	-
įstatinio kapitalo mažinimas					
AB "Amber Grid" akcijų įsigijimas	3	(324 525)	(359 361)	-	-
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų (įsigijimas)	12	(55 000)	-	(70 000)	-
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų išpirkimas	12	70 000	-	-	-
Gautos palūkanos		914	52	1 318	59
Gauti dividendai		517	110 001	110	43 875
Kiti investicinės veiklos pinigų srautai		-	-	(59)	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(525 236)	(270 025)	(159 646)	43 934
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		662 938	279 677	75 962	-
Sugrąžintos paskolos		(209 641)	-	(41 434)	-
Išperkamosios nuomos mokėjimai		(42)	-	-	-
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		29 081	-	2 927	-
Sumokėtos palūkanos		(15 519)	(11 997)	(15 047)	(13 042)
Išmokėti dividendai		(2 866)	-	(994)	-
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		69	-	-	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		464 020	267 680	21 414	(13 042)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		7 691	(3 999)	(40 074)	5 751
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	13	87 319	5 757	127 393	6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	13	95 010	1 758	87 319	5 757

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

1. Bendroji informacija

UAB „EPSO-G“ yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Buveinės adresas - A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. UAB „EPSO-G“ (toliau – EPSO-G arba Bendrovė, arba Įmonė) - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, 2012 m. liepos 25 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ „Registų centras“. Bendrovės kodas 302826889, PVM mokėtojo kodas LT100007031415.

EPSO-G veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemų operatorių akcijų paketo valdymas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl valstybės turto investavimo ir bendrovių įstatinio kapitalo didinimo“ sutiko, jog Energetikos ministerija (toliau – Ministerija), įgyvendinanti akcininko turtines ir neturtines teises Bendrovėje, priimtų sprendimą padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą papildomais įnašais, naujai išleidžiamas akcijas apmokant turtiniu nepiniginiu įnašu. Vadovaujantis šiuo nutarimu 2014 m. vasario 21 d. Ministerija ir Bendrovė pasirašė akcijų pasirašymo sutartį Nr. 7-14, kuria Bendrovė įsipareigojo pateikti 77 516 533 paprastąsias vardines 1 lito nominalios vertės akcijas, o Ministerija įsipareigojo pasirašyti ir apmokėti visą išleidžiamų akcijų emisijos kainą, apmokėdama nepiniginiu įnašu – valstybei priklausančiomis 31 575 724 AB „Amber Grid“ akcijomis.

2014 m. vasario 28 d. UAB „EPSO-G“ įstatinis kapitalas buvo padidintas nuo 10 000 Lt iki 77 526 533 Lt. Išleidžiamų akcijų emisijos kaina lygi nominaliai vertei ir yra 1 Lt. Ministerijos įnešto AB „Amber Grid“ 17,7 proc. akcijų paketo vertė nustatyta vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis ir yra lygi vidutinei svertinei rinkos kainai per 6 mėnesius iki apmokėjimo tokiais nepiniginiais įnašais dienos – 77 516 533,14 Lt.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 77 526 533 Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 10 000 Lt). Įstatinis kapitalas 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 1 lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Bendrovės akcininkas	2014 m. gruodžio 31 d.		2013 m. gruodžio 31 d.	
	Akcinis kapitalas (litais)	Proc.	Akcinis kapitalas (litais)	Proc.
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos	77 526 533	100	10 000	100

Grupę sudaro EPSO-G bei dukterinės įmonės, kurias Bendrovė kontroliuoja:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų efektyvioji dalis (proc.)		Pagrindinė veikla
		2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	
LITGRID AB	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	97,5	97,5	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius
AB „Amber Grid“	Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva	96,6	-	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius
BALTPOL UAB (valdoma per LITGRID AB)	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	65,3	65,3	Energijos išteklių biržos operatorius ir gamtinių dujų, pagalbinių instrumentų bei biokuro rinkų operatorius, VIAP lėšų administratorius
UAB „TETAS“ (valdoma per LITGRID AB)	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	97,5	97,5	Transformatorinių pastatų ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos
UAB „Tinklo priežiūros centras“ (valdoma per LITGRID AB)*	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	97,5	-	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas

*Įgyvendinant 2014 m. vasario 14 d. LITGRID AB valdybos sprendimą, 2014 m. vasario 24 d. yra įsteigta UAB Tinklo priežiūros centras.

Bendrovės investicijos į dukterines įmones plačiau aprašytos 6-oje pastaboje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Grupės investicijas į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones sudaro:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)		Pagrindinė veikla
		2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	
UAB Duomenų logistikos centras	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20	20	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50	50	Elektros perdavimo jungčių projektavimas
UAB GET Baltic	Aguonų g. 24, Vilnius	32	-	Prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas

Grupės investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones plačiau aprašytos 6-oje pastaboje.

Grupės darbuotojų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 1 072 (2013 m. gruodžio 31 d. – 673). Bendrovės darbuotojų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 4 (2013 m. gruodžio 31 d. - 3).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2015 m. balandžio 17 d. Bendrovės akcininkas turi teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.:

2.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus dalį ilgalaikio materialiojo turto, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą parduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Šias ataskaitiniais metais Grupė ir Bendrovė pritaikė šiuos TFAS pakeitimus:

- 27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ (pataisa);
- 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones“ (pataisa);
- 32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ (pataisa) – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų įskaitymas;
- 36 TAS „Turto nuvertėjimas“ (pataisa) – Nefinansinio turto atsiperkamosios vertės atskleidimas;
- 39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ (pataisa) - Finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita;
- 10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“;
- 11 TFAS „Jungtinė veikla“;
- 12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“;
- 10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS – „Investicinės bendrovės“ (pataisa).

Naujų ir (ar) pakeistų standartų išaiškinimų pritaikymas neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms arba veiklos rezultatams ir atskleidimams, išskyrus papildomus atskleidimus dėl dalyvavimo kitose įmonėse bei nekontroliuojančios dalies Grupėje.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė ir Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų pasirašymo datą, bet dar neįsigalioję:

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos: Atskleidimo iniciatyva (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Šio pakeitimo tikslas yra išaiškinti 1 TAS, pašalinant tariamas kliūtis ataskaitų ruošėjams naudoti savo vertinimus, susijusius su finansinių ataskaitų pateikimu. Grupė ir Bendrovė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

16 TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 38 TAS „Nematerialusis turtas“ pataisos: Priimtinių nusidėvėjimo ir amortizacijos metodų paaiškinimas (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Pataisos pateikia papildomas gaires, kaip gali būti skaičiuojamas ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimas ir amortizacija. Paaiškinama, kad pajamomis pagrįstas metodas nėra laikomas tinkamu turto naudojimui atspindėti. Ši pataisa neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, kadangi Grupė ir Bendrovė nenaudoja pajamomis pagrįstų nusidėvėjimo ir amortizacijos metodų.

19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pataisos (įsigalioja nuo ar po 2015 m. vasario 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šios pataisos nurodo, kaip apskaityti darbuotojų įnašus į nustatytą įmokų planus. Kadangi Grupės ir Bendrovės darbuotojai nedaro tokių įnašų, ši pataisa neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

27 TAS „Nuosavybės metodas atskirose finansinėse ataskaitose“ pataisos (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Pataisos sugrąžina nuosavybės metodą kaip galimą alternatyvą investicijų į dukterines, bendras įmones ir asocijuotas įmones apskaitai bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose. Grupė ir Bendrovė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. TASV išleido pirmąsias tris šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka, reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai bei rizikos mažinimo apskaitai. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.

10 TFAS, 12 TFAS ir 28 TAS pataisos – Investicinės bendrovės: konsolidavimo išimtis (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Pataisos yra skirtos spręsti problemas, kurios iškilo investicinėms bendrovėms taikant konsolidavimo reikalavimų išimtį. Ši pataisa neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė nėra investicinė bendrovė.

10 TFAS ir 28 TAS pataisos – Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotos bendrovės ar bendros įmonės (įsigalioja nuo ar po 2016 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Pataisomis sprendžiama pripažinti neatitiktis tarp 10 TFAS ir 28 TAS reikalavimų susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotos bendrovės ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad pripažįstamos visos pajamos ar nuostoliai, kai sandoris apima verslo perleidimą, ir pripažįstama dalis pajamų ar nuostolių, kai sandoris apima turtą, kuris neatitinka verslo apibrėžimo. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.

11 TFAS „Jungtinė veikla“: Jungtinės veiklos dalies įsigijimo apskaita (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

11 TFAS apibrėžia bendrų įmonių ir jungtinės veiklos dalies įsigijimo apskaitą. Pataisoje pateikiamos naujos gairės, kaip apskaityti jungtinės veiklos dalies, kuri atitinka verslo apibrėžimą pagal TFAS, įsigijimą ir nurodoma tinkama tokių įsigijimų apskaitos tvarka. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.

14 TFAS „Reguliacinės atidėtos sąskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Tai yra tarpinis standartas, suteikiantis įmonėms, pirmą kartą taikančioms TFAS, galimybę palikti reguliacinį turtą ir įsipareigojimus balanse kol TASV pabaigs išsamų tokio turto ir įsipareigojimų apskaitos projektą. Šio standarto taikymas neturės jokios įtakos Grupei ir Bendrovei.

15 TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ (įsigalioja nuo ar po 2017 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, kuris taikomas iš sutarties su klientu uždirbtoms pajamoms pripažinti nepriklausomai nuo pajamas uždirbusio sandorio tipo ar ūkio šakos. Reikės atskleisti išsamią informaciją, įskaitant bendros pajamų sumos paskirstymą į komponentus; informaciją apie veiklos įsipareigojimus; sutarties turto ir įsipareigojimų straipsnio likučių pokyčius tarp laikotarpių ir pagrindinius sprendimus bei apskaitinius įvertinimus. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.

TFAS patobulinimai

2013 m. gruodžio mėn. TASV išleido 2011–2013 m. ciklo metinius TFAS patobulinius. Tai yra tokių TFAS pataisų rinkinys (įsigalioja nuo ar po 2015 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais):

- 1 TFAS „*TFAS taikymas pirmą kartą*“;
- 3 TFAS „*Verslo jungimai*“;
- 13 TFAS „*Tikrosios vertės nustatymas*“;
- 40 TAS „*Investicinis turtas*“.

2013 m. gruodžio mėn. TASV išleido 2010 – 2012 m. ciklo metinius TFAS patobulinius (įsigalioja nuo ar po 2015 m. vasario 1 d. prasidedančiais finansiniais metais):

- 2 TFAS „*Mokėjimas akcijomis*“;
- 3 TFAS „*Verslo jungimai*“;
- 8 TFAS „*Veiklos segmentai*“;
- 13 TFAS „*Tikrosios vertės nustatymas*“;
- 16 TAS „*Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai*“;
- 24 TAS „*Susijusių šalių atskleidimas*“;
- 38 TAS „*Nematerialusis turtas*“.

2014 m. rugsėjo mėn. TASV išleido 2012–2014 m. ciklo metinius TFAS patobulinius (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES):

- 5 TFAS „*Ilgalaikis turtas skirtas parduoti ir nutraukta veikla*“;
- 7 TFAS „*Finansinės priemonės. Atskleidimai*“;
- 19 TAS „*Išmokos darbuotojams*“;
- 34 TAS „*Tarpinė finansinė atskaitomybė*“.

Dėl šių pataisų gali atsirasti pasikeitimų Grupės ir Bendrovės apskaitos politikoje ar atskleidžiamoje informacijoje, tačiau jos neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

21 TFAAK išaiškinimas „Rinkliavos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. birželio 17 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis išaiškinimas nurodo, kaip apskaityti vyriausybės nustatytas rinkliavas. Įsipareigojimas mokėti rinkliavą apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai įmonė užsiima veikla, dėl kurios ji turi mokėti rinkliavą. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio išaiškinimo taikymo įtakos.

Grupė ir Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo datą, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

2.2 Konsolidavimo principai

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kur Bendrovė turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama (t.y. turi galiojančių teisių, kurios jam šiuo metu suteikia galimybę vadovauti svarbiai veiklai), gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama ir gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, kad paveiktų investuotojo grąžos dydį.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima EPSO-G ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį atskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.3 Verslo jungimai

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendro pavaldumo įmonių, nėra taikomas 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“. Verslo jungimo sandoriai tarp bendro pavaldumo ūkio subjektų yra apskaityti taikant dalyvavimo (kontrolės) sujungimo (angl. pooling of interest) metodą.

Kitiems verslo jungimams apskaityti yra taikomas įsigijimo metodas. Įsigijimo savikaina yra tikroji vertė, kurią sudaro mainais suteikto turto, išleistų nuosavybės priemonių, gautų ar prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė mainų dieną. Su įsigijimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai yra patiriamos. Įsigyjamojoje įmonėje identifikuojamas įsigytas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus. Jie yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną.

Perleisto atlygio ir nekontroliuojančios dalies įsigyjamame ūkio subjekte sumos bei anksčiau turėtos nuosavybės dalies įsigyjamame ūkio subjekte tikrosios vertės perviršis lyginant su įsigyto identifikuojamo grynojo turto tikrąja verte yra pripažįstamas prestižu. Jeigu bendra perleisto atlygio, pripažintos nekontroliuojančios dalies ir anksčiau turėtos nuosavybės dalies suma yra mažesnė už įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrąją vertę (perkant pigiau nei rinkos kaina), skirtumas pripažįstamas tiesiogiai bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nekontroliuojanti dalis įgytoje įmonėje pirminio pripažinimo metu yra įvertinama kaip apskaityto grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų tikrosios vertės proporcinga dalis, tenkanti nekontroliuojančiai daliai.

2.4 Nuosavybės dalies dukterinėse įmonėse pasikeitimas, neturintis įtakos kontrolės pasikeitimui

Sandoriai su nekontroliuojančios dalies akcininkais, dėl kurių kontrolė neprarandama, apskaitomi kaip sandoriai, kurie pripažįstami nuosavo kapitalo dalyje, t. y. kaip sandoriai su akcininkais. Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir įsigytos dukterinės įmonės atitinkamos grynojo turto dalies balansinės vertės apskaitomas nuosavame kapitale. Vykdamas perleidimo nekontroliuojančiai daliai sandorius, pelnas ar nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavo kapitalo dalyje.

2.5 Bendrovės investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.6 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokią investicijų vertės sumažėjimą.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo arba perkainota verte. Ilgalaikio materialiojo turto grupės, kurias sudaro magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai, skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai bei dujų technologinė įranga ir įrenginiai apskaitomi savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Kitas ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turto susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turto susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė ir Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai ir mašinos	
Transformatorinių pastatų gamybiniai pastatai	30
Statiniai, mašinos ir įrenginiai, iš kurių:	
330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
kiti įrenginiai	5 - 20
Kiti pastatai ir statiniai	15 - 19
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	55
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55
Dujų technologinė įranga ir įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas	
kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
inventorius, įrankiai	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis Bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.8 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.9 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigų ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Galimas parduoti finansinis turtas pradžioje apskaitomas tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau - tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo gryniosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto busimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinų gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per Bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

2.10 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtinės išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.11 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

2.12 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 2.9 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojo, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.13 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.14 Užsienio valiuta

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti litais, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta litais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių litų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojami litais pagal sandorio atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į litus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į litus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelną (nuostolius).

Nuo 2002 m. vasario 2 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. litas buvo susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustatinėdavo Lietuvos bankas.

2.15 Dotacijos

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Grupės įmonės atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte kaip įsipareigojimas ir vėliau pripažįstamos pajamomis mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Grupei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

2.16 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.17 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudą, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus bei LITGRID AB ir AB „Amber Grid“ kolektyvines sutartis priklauso vienkartinė išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.18 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma. Vertinimas ar sutartis atitinka išperkamosios ar veiklos nuomos sąlygas atliekamas pasirašant sutartį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Išperkamoji nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Grupei, yra laikoma finansine nuoma. Grupė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Grupės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Grupei.

2.19 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkretias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos ar dujų perdavimo tinklo

Iki 2009 m. liepos 1 d. gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pirminio pripažinimo metu buvo apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos, o vėliau proporcingai pripažįstami pajamomis per tą patį laikotarpį kaip ir susijusios turto pastatymo sąnaudos. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, buvo kapitalizuojamos ir nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį. Po minėtos datos gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo Grupė pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. sistemos naudotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Grupės dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Po 2009 m. liepos 1 d. sistemos naudotojų sumokėtos įmokos už prijungimą iš karto pripažįstamos pajamomis.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugą

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą pripažįstamos kas mėnesį, remiantis pateiktais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo finansavimo pajamų administravimas

2012 m. birželio 12 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGDT) įstatymą su jo vėlesniais pakeitimais (2013-06-27 Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-426), kuriuo nustatė, jog SGDT, jo infrastruktūros ir jungties įrengimas bei eksploatavimas gali būti finansuojamas jo sąnaudas įtraukiant į gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainą. Atitinkamai, VKEKK 2012 m. spalio 9 d. priėmė nutarimą Nr. O3-294 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su jo vėlesniais pakeitimais (2014-07-28 VKEKK nutarimas O3-353; 2015-01-15 VKEKK nutarimas O3-4), kuriuo nustatė minėtų lėšų administravimo tvarką. VKEKK 2014 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. O3-209 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos komisijos 2008 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. O3-106 „Dėl gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ nustatė, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudų ar jų dalies kompensavimui skirtos lėšos VKEKK sprendimu gali būti nustatomos kaip papildoma ir neatsiejama dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos – SGDT priedas. VKEKK 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ su jo vėlesniais pakeitimais (2014-10-13 VKEKK nutarimas Nr. O3-839) nustatė, kad SGDT, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, reikalingoms SGDT veiklai užtikrinti, kompensuoti, nustatoma gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos. VKEKK 2012 m. spalio 26 d. nutarimu Nr. O3-330 patvirtino 2013 m. SGDT priedą – 37,53 litų už tūkst. m³, o 2013 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. O3-445, vietoje SGDT priedo, 2014 m. gruodžio 3-31 d. laikotarpiui patvirtino papildomą dujų tiekimo saugumo dedamąją – 39,36 litų už tūkst. m³. VKEKK 2014 m. lapkričio 20 d. nutarimu Nr. O3-895 patvirtino 2015 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją vidiniam išleidimo taškui (Lietuvos Respublikos SGDT lėšų mokėtojams, išskyrus tuo atveju, jeigu saugumo dedamoji buvo sumokėta Klaipėdos DAS įleidimo taške) – 2,15 Eur/MWh (7,41 litų/MWh).

Grupė, vykdydama minėtų teisės aktų reikalavimus, renka ir administruoja SGDT lėšas. Grupė, rinkdama ir administruodama SGDT lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/ pelno įprastinės veiklos metu, išskyrus SGDT lėšų dalį, skirtą SGDT lėšų administravimo sąnaudoms padengti, laikomą Grupės pajamomis. Iš SGDT lėšų mokėtojų surenkamos ir SGDT lėšų gavėjams (SGDT projekto įgyvendinimo bendrovei arba SGDT operatoriui) pervedamos SGDT lėšos nelaikomos Grupės pajamomis/ sąnaudomis, bet apskaitomos kaip kitos gautinos/ kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

Remonto paslaugų pajamos

Grupės vykdomų individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1-283, Grupė yra Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administratorius, t.y. tik surenka ir išmoka VIAP lėšas.

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metinės VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). VIAP lėšos surenkamos iš elektros energijos vartotojų, taikant Komisijos nustatytą VIAP kainą, kurią nustatant Komisija įvertina skirtumą tarp praėjusiais kalendoriniais metais Grupės surinktų ir išmokėtų VIAP lėšų.

Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergiją, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančios energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą;
- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

Visos kitos Grupės surinktos ar išmokėtos VIAP lėšos pajamomis ar sąnaudomis nepripažįstamos.

2.20 Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų apskaita, kai Grupė veikia kaip lėšų administratorius

Grupė vykdydama VIAP veiklą veikia kaip lėšų administratorius Komisijos/valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/pelno įmonės įprastinės veiklos metu. Taip pat yra priimtas atitinkamas LR Vyriausybės nutarimas, numatantis, kad Grupė veikia kaip administratorius ir Grupė bei Komisija turi atskiras sistemas šiems sandoriams apskaityti bei juos kontroliuoti.

Siekiant tiksliau pateikti Grupės finansinę būklę, finansinį rezultatą ir pinigų srautus bei atspindėti VIAP lėšų administravimo tikrąją ekonominę esmę Grupė pajamomis pripažįsta tik 2.19 pastaboje išvardintas pajamas, o skirtumą tarp gautų ir išmokėtų administruojamų VIAP lėšų atvaizduoja gautinose (mokėtinose) sumose.

Atsižvelgiant į tai, kad Grupė veikia kaip lėšų administratorius Komisijos/valstybės vardu, bendrųjų pajamų ataskaitoje lėšos, gautos iš vartotojų, sudengiamos su lėšomis, išmokėtomis elektros energijos gamintojams. Grupė pajamomis pripažįsta tik už suteiktas VIAP paslaugas ir VIAP administravimo paslaugas gautą VIAP lėšų dalį, kuri yra iš anksto nustatyta Vyriausybės. Skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų atvaizduojamas kitose gautinose/kitose mokėtinose sumose kaip „skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų“.

Komisija nustatė, kad nesurinktos VIAP ir SGDT lėšos turi būti kompensuojamos ateityje. Dėl šios priežasties Grupės ataskaitose gautinoms VIAP ir SGDT lėšoms nėra apskaitomas vertės sumažėjimas.

2.21 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriami.

2.22 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2014 metais ir 2013 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.23 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.24 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.25 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

2.26 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, buvo tokie:

LITGRID AB Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Laikantis patvirtintos Grupės apskaitos politikos, Grupės įmonė LITGRID AB atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2014 metų pabaigai. LITGRID AB neįvertino ilgalaikio materialiojo turto naudojimo vertės ir galimo turto vertės sumažėjimo 2013 m. pabaigai, kadangi tuo metu egzistavo pernelyg dideli neapibrėžtumai dėl planuoto naujo LRAIC metodo diegimo.

LITGRID AB turto tikrąją vertę 2014 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Apskaičiuojat grynųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę buvo įtraukiami tik tiesiogiai su vertinamu turtu susiję pinigų srautai, o ne visi su LITGRID AB verslu susiję pinigų srautai: reguliuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos + investicijų grąža – viršpelnio korekcija – pelno mokestis nuo investicijų grąžos ir viršpelnio korekcijos. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

Turto vertinime atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 patvirtintą „Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašą“ (toliau – Aprašas), Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 patvirtintą „Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką“ (toliau - Metodika) bei Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtintą „Turto ir verslo vertinimo metodiką“.

Komisija, tvirtindama Metodiką ir nustatydama Bendrovės 2015 m. pajamas neatsižvelgė į Aprašo principą, kad nustatant turto vertę nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža „elektros perdavimo sistemos operatoriumi 2015–2019 metų laikotarpiu kasmet papildomai įtraukiant po 1/5 įmonės balansinės turto vertės ir reguliuojamos turto bazės skirtumo, susidariusio 2014 m. birželio 30 d., taip, kad visas susidaręs skirtumas 2019 metais būtų įtrauktas į paslaugai ir (ar) produktui priskirtiną reguliuojamo turto vertę (RAB)“. LITGRID AB mano, kad LR Vyriausybės nutarimas yra aukštesnio lygio teisės aktas už Komisijos Metodiką ir Aprašo nuostata dėl Turto vertės nustatymo turės būti įgyvendinta (LITGRID AB Komisijos sprendimą apskundė teismui, žr. 32 pastabą), todėl LITGRID AB investicijų grąžą skaičiavo ne tik nuo istorinės reguliuojamo turto vertės, bet ir nuo skirtumo tarp balansinės ir reguliuojamo turto vertės kaip numato Aprašas (toliau – RAB priedas).

Komisija, 2015 m. sausio mėn. nustatydama 2016 - 2020 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų grąžos normą lygią 6,79 proc. LITGRID AB mano, kad Komisijos sprendimas buvo priimtas pažeidžiant teisės aktus, todėl tiek 2016 - 2020 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinė kainos riba, tiek investicijų grąžos norma turės būti perskaičiuota, ir turto vertinime LITGRID AB darė prielaidą, kad investicijų grąžos norma nuo 2016 m. bus lygi LITGRID AB suskaičiuotai vidutinei svertinei kapitalo kainai (WACC) prieš mokesčius, kuri lygi 7,2 proc.

Komisija, atlikusi LITGRID AB 2011-2013 m. reguliuojamos veiklos sąnaudų auditą nustatė, kad LITGRID AB turėjo viršpelinį (pelną, viršijantį Komisijos leidžiamą investicijų grąžos dydį) ir priėmė sprendimą LITGRID AB viršpelnio suma sumažinti Bendrovės 2015 – 2017 m. pajamas 73 665 tūkst. Lt arba po 24 555 tūkst. Lt per metus. Į šį pajamų sumažinimą buvo atsižvelgta nustatant turto tikrąją vertę, nors LITGRID AB ginčija šį komisijos sprendimą.

Turto generuojami gryniesi pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC perskaičiuoti prieš mokesčius), kuri lygi 7,2 proc.

Atlikus LITGRID AB ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo apskaitytas 823 292 tūkst. Lt turto vertės sumažėjimas, kuriame įtrauktas 215 779 tūkst. Lt perkainavimo rezervo sumažėjimas (tame skaičiuje įtaka nekontroliuojančiai daliai sudaro į 5 420 tūkst. Lt), o likusi suma – 607 513 tūkst. Lt buvo pripažinta kaip vertės sumažėjimo sąnaudos. Dotacijų susijusių su LITGRID AB perkainotu turtu nurašymo pajamos, kurios sudarė 170 150 tūkst. litų, buvo apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje mažinant ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo sąnaudas. Sukauptų neamortizuotų naujų vartotojų prijungimo mokesčių, susijusių su perkainotu turtu, nurašymo pajamos, kurios sudarė 12 007 tūkst. litų buvo apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje mažinant susijusio turto perkainojimo sąnaudas. Turto vertės sumažėjimą didžiąja dalimi sąlygojo reguliacinės aplinkos pasikeitimai, įvykę po paskutinio turto vertinimo 2008 metais.

Įvertinta tikroji ilgalaikio materialiojo turto vertė priklauso nuo aukščiau aprašytų reikšmingų prielaidų, kurios yra susijusios su vertinimo neapibrėžtumu. Žemiau pateikta vertinimo rezultatų jautrumo analizė pagrindinėms vertę įtakančioms prielaidoms.

Jeigu turto vertinime nebūtų įtraukta papildoma investicijų grąža nuo skirtumo tarp balansinės ir reguliuojamo turto vertės kaip numato Aprašas, tai lemtų 305 642 tūkst. Lt didesnę turto vertės sumažėjimą.

Jeigu turto vertinime nebūtų įtraukta minėta 2011-2013 m. viršpelnio korekcija, tai lemtų 57 344 tūkst. Lt mažesnę turto vertės sumažėjimą.

Turto vertinimo rezultato jautrumas diskonto normos (atitinkamai keičiantis ir investicijų grąžos normai) bei investicijų normos pokyčiui pateiktas lentelėse:

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Diskonto normos, atitinkamai perskaičiuojant ir investicijų grąžos normą*, pokytis, proc.	Įtaka nustatyta LITGRID AB turto tikrajai vertei, tūkst. Lt
-2%	-62 370
-1%	-28 491
1%	23 993
2%	44 202

*Pagal esamą reguliacinę aplinką investicijų grąžos normą suskaičiuojama kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina iki mokesčių.

Investicijų grąžos normos pokytis, proc.	Įtaka nustatyta LITGRID AB turto tikrajai vertei, tūkst. Lt
-2%	-174 719
-1%	-87 360
1%	43 680
2%	174 720

AB „Amber Grid“ Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Pagal Grupės apskaitos politiką 2014 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas Grupės įmonės AB „Amber Grid“ ilgalaikis materialusis turtas nepriklausantis magistralinių dujotiekių ir jų įrenginių, skirstomųjų dujotiekių ir jų įrenginių bei dujų technologinės įrangos ir įrengimų klasėms. Perkainojimas buvo atliktas diskontuotų pinigų srautų metodu (tai yra 3-čio lygio tikrosios vertės nustatymas (2.28 pastaba)). Atlikus vertinimą buvo nustatytas vertės sumažėjimas turtui įsigytam dotacijomis, kadangi pagal esamą reguliavimo mechanizmą turtas įgytas dotacijomis negeneruoja pajamų. Tokio turto perkainojimo sąnaudos sudarė 24 805 tūkst. litų. Su perkainotu turtu susijusių dotacijų nurašymo pajamos sudarė atitinkamai 24 805 tūkst. litų ir buvo įtrauktos į bendrųjų pajamų ataskaitą. Bendras perkainojimo rezultatas bendrųjų pajamų ataskaitoje po susijusių dotacijų nurašymo buvo lygus 0.

Investicijos į LITGRID AB vertinimas ir neapibrėžtas pirkimo kainos korekcijos įsipareigojimas

Įgyvendinant 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB, elektros energetikos įstatymo reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. liepos 4 d. priėmė nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“, kuriuo nurodė Energetikos ministerijai įsteigti uždarają akcinę bendrovę ir priimti visus reikalingus sprendimus, kad „Lietuvos energija“ UAB (buvusi UAB „Visagino atominė elektrinė“) valdomos LITGRID AB akcijos būtų atlygintinai perduotos naujai įsteigta uždarajai akcinei bendrovei UAB „EPSO-G“, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų nustatytą akcijų rinkos vertę.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2012 m. liepos 10 d. raštu Nr. (11.2-13)3-2428 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo įgyvendinimo“ įpareigojo „Lietuvos energija“ UAB užtikrinti, kad būtų priimti visi LITGRID AB atskirumui reikalingi sprendimai. 2012 m. rugsėjo mėn. buvo sudaryta tarp „Lietuvos energija“ UAB ir Bendrovės elektros perdavimo sistemos operatorės LITGRID AB akcijų pardavimo sutartis. Šia sutartimi 97,5 proc. LITGRID AB akcijų „Lietuvos energija“ UAB įvertinta rinkos verte pardavė Bendrovei.

2012 m. rugsėjo mėn. buvo atliktas LITGRID AB akcijų nepriklausomas vertinimas. LITGRID AB akcijų pirkimo pardavimo sutartyje nustatyta akcijų pardavimo kaina lygi nepriklausomų vertintojų nustatyta rinkos vertei, kuri sudarė 750 000 tūkst. Lt, bei, atsižvelgiant į neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, numatytam galutinės kainos priedui. Atsižvelgiant į nepriklausomo vertinimo rezultatus, naudotas vertinimo prielaidas bei neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, kurių įgyvendinimą numato 2012 m. sausio 17 d. priimto Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo naujosios nuostatos, LITGRID AB akcijų pirkimo-pardavimo sutartyje yra numatytas galutinės kainos priedas, kurio realizavimas susietas su galimu reguliavimo aplinkos pasikeitimu ateityje.

Priedo skaičiavimas yra paremtas būsimos 2015-2018 m. investicijų grąžos skaičiavimo prielaidomis. Aukščiau aprašytose LITGRID AB turto vertinimo prielaidose yra įtraukta tiek LRV nutarimu nustatyto RAB priedo investicijų grąža, tiek 2011-2013 m. investicijų grąžos viršpelnio korekcija. Pagal sutartį „Galutinės kainos priedas nustatomas atsižvelgiant į LITGRID AB reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų esminius pakeitimus“. Vadovybės vertinimu, tiek papildoma investicijų grąža nuo RAB priedo, tiek investicijų grąžos viršpelnio korekcija yra esminiai kainų nustatymo principų pakeitimai, kurie nebuvo numatyti skaičiuojant LITGRID AB pirminę akcijų vertę, todėl šios prielaidos turėtų būti įtrauktos į priedo skaičiavimo prielaidas. Atsižvelgdama į šias prielaidas, Bendrovė atliko kainos priedo įvertinimą ir nustatė, kad 2014 m. gruodžio 31 d. kainos priedo vertė nepakito ir yra lygi 0.

Investicijų vertės sumažėjimas

Grupės asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertina (atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų paruoštas ataskaitas, jeigu toks vertinimas buvo atliktas) atsižvelgus į diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes ir netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Investicijos į UAB „Duomenų logistikos centras“ atsiperkamoji vertė 2014 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota diskontuotų pinigų srautų metodu. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimas, kuris 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 3 312 tūkst. Lt. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 12,35 proc.

Kitų investicijų atsiperkamoji vertė buvo vertinama remiantis netiesiogiai rinkoje prieinamais duomenimis.

Vertinimas susijęs su pinigais ir pinigų ekvivalentais

Kaip atskleista 13 pastaboje, dalis Grupės lėšų, kurios yra skirtos atsiskaityti su “Nord Balt” projekto rangovais, vadovybės vertinimu atitinka pinigų ir pinigų ekvivalentų apibrėžimą pagal TFAS.

Kiti vertinimai

Kitos reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą (5 pastaba), AB „Amber Grid“ kontrolės įsigijimo vertinimą (3 pastaba) bei su teisiniais neapibrėžtumais susijusių atidėjinių apskaitą (31 pastaba).

2.27 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Grupei ir Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Grupė ir Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė ir Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė ir Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąja verte įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (2.9 ir 7 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (2.7, 2.26 ir 5 pastabos).

Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose, sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d.

2.28 Palyginamųjų skaičių koregavimas

Sudarant 2014 metų finansines ataskaitas Grupės vadovybė pakoregavo dėl netikslumų Bendrųjų pajamų ataskaitoje eliminuojat grupės sandorius 2013 m. Grupės pajamas ir sąnaudas 24 076 tūkst. Lt. Šis koregavimas neįtakoją Grupės rezultato ir pinigų srautų ataskaitos. Finansinės būklės ataskaitoje 2013 m. gruodžio 31 d. buvo pakoreguoti šie skaičiai, kad atitiktų einamųjų metų pateikimą: dėl VIAP gautinų/mokėtinų sumų patikslinimo padidėjo Kitos gautinos sumos ir Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

9 552 tūkst. Lt, dėl sukaupytų įsipareigojimų perklasifikavimo sumažėjo Prekybos skolos ir padidėjo Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai 6 592 tūkst. Lt. Be to, Finansinės būklės ataskaitoje panaikinus „Kitų ilgalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų einamųjų metų dalis“ straipsnį, 35 000 tūkst. Lt padidėjo Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai. Visi šie koregavimai neturėjo įtakos bendrųjų pajamų ir pinigų srautų ataskaitoms.

3. Verslo jungimas

Vadovaujantis Europos Sąjungos Trečiojo energetikos paketu ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, AB „Amber Grid“ valdymo organų nariais neturėjo teisės būti įmonės, vykdančios gavybos ar tiekimo veiklą valdymo arba kito atstovaujančio organo nariu ar šių bendrovių vienasmeniu vadovu. AB „Amber Grid“ akcininkai E.ON Ruhrgas International GmbH ir OAO „Gazprom“ vykdo gamtinių dujų gavybos ar tiekimo veiklą, todėl buvo atliktas AB „Amber Grid“ kontrolės pertvarkymas, kaip numato Lietuvos Respublikos gamtinių dujų ir jo įgyvendinimo įstatymai.

2014 metais Bendrovė įsigijo 96,6 proc. AB „Amber Grid“ akcijų. Šios akcijos buvo įsigytos trimis etapais:

- 2014 m. vasario 21 d. didinant Bendrovės įstatinį kapitalą Energetikos ministerija apmokėjo nepiniginiu įnašu – valstybei priklausančiomis AB „Amber Grid“ 31 575 724 (17,7 proc.) akcijomis, kurių vertė 77 516 533 Lt (1 ir 14 pastabos);
- 2014 m. gegužės 21 d. Bendrovė pasirašė sutartį su Vokietijos koncernu „E.ON Ruhrgas International“, pagal kurią įsigijo 69 416 233 (38,9 proc.) AB „Amber Grid“ akcijų. Akcijų įsigijimo kaina - 171 802 416 Lt, sumokėta grynais pinigais.
- 2014 m. birželio 19 d. Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 31 straipsniu, įgyvendino privalomą nekonkurencingą oficialų siūlymą supirkti likusias AB „Amber Grid“ akcijas ir iš Rusijos kompanijos „Gazprom“ bei smulkiųjų akcininkų įsigijo 71 287 168 (39,96 proc.) akcijas. Akcijų įsigijimo kaina 187 558 934 Lt, sumokėta grynais pinigais.

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą.

EPSO-G iki 2014 m. gegužės 21 d. AB „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime turėjo tik 17,7% balsų, t.y. turėdama 17,7% balsų negalėjo įtakoti jokių priimamų sprendimų, kadangi atitinkamų sprendimų blokavimui (vetavimui) reikėjo turėti ne mažiau kaip 25% balsų (AB „Amber Grid“ įstatų 6.1 punktą).

EPSO-G taip pat neturėjo reikšmingos įtakos ir valdybos lygiu, kadangi EPSO-G turėjo tik 1 atstovą valdyboje iš 5 skiriamų, o AB „Amber Grid“ valdyboje reikšmingi sprendimai priimami tik esant 4 balsų daugumai (AB „Amber Grid“ įstatų 8.11 punktą), t.y. sprendimai galėjo būti priimami tik esant OAO Gazprom ir E.ON Ruhrgas International GmbH (toliau – E.ON) paskirtų atstovų bendram sutarimui.

2014 m. gegužės 21 d. padidėjęs AB „Amber Grid“ akcijų skaičius nesuteikė visiškos bendrovės kontrolės, kadangi 56,6% balsų visuotiniame akcininkų susirinkime neužtenka vienašališkai priimti svarbiausių sprendimų, susijusių su įmonės valdymu, dividendų išmokėjimu, rezervų ar pelno (nuostolių) paskirstymu, naujos emisijos išleidimu ir pan. (AB „Amber Grid“ įstatų 6.1 punkto 1-13 ir 20 papunkčiai). Visi minėti sprendimai visuotiniame akcininkų susirinkime galėjo būti priimami tik esant kito didžiojo akcininko (OAO Gazprom – 37,1% balsų) pritarimui.

Nuo 2014 m. gegužės 21 d. iki 2014 m. birželio 19 d. turėti 3 balsai valdybos lygiu, taip pat neužtikrino sprendimų priėmimo, kadangi priimti sprendimą reikalingi 4 balsai iš 5. Pažymėtina, kad likę 2 valdybos nariai buvo skiriami OAO Gazprom.

Dėl to laikotarpio nuo 2014 m. gegužės 21 d. iki 2014 m. birželio 19 d. EPSO-G galėjo tik bendrai veikdamas su OAO Gazprom priimti sprendimus AB „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime ir valdyboje. Veikiant atskirai ar kartu su kitais smulkiaisiais akcininkais, EPSO-G negalėjo priimti ar įtakoti jokių pagrindinių sprendimų bendrovės lygiu, kadangi AB „Amber Grid“ įstatuose įtvirtina, jog pagrindiniai sprendimai gali būti priimami tik esant kvalifikuotai (2/3, 3/4 ar 4/5) daugumai. Dėl to, Vadovybės vertinimu Bendrovė neturėjo AB „Amber Grid“ kontrolės, o bendrai kontroliavo AB „Amber Grid“ su OAO Gazprom.

Po AB „Amber Grid“ įsigijimo proceso pasibaigimo, Bendrovės valdomos AB „Amber Grid“ akcijos sudarė 96,6 proc., smulkiųjų akcininkų – 3,4 proc. akcijų. T.y. 2014 m. birželio 19 d. įsigijus OAO Gazprom turėtas akcijas EPSO-G įgyjo AB „Amber Grid“ kontrolę. Bendrovė dėl praktiškumo konsoliduojant, AB „Amber Grid“ įsigijimo apskaitą įvertino ir AB „Amber Grid“ konsoliduoti pradėjo nuo 2014 m. birželio 30 d.

Bendrovė AB „Amber Grid“ ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę nustatė taikydama diskontuotų pinigų srautų metodą. Vertinant diskontuotus pinigų srautus buvo naudojama 7,51% diskonto norma prieš mokesčius. Diskonto normos nustatymo prielaidos iš esmės atitiko VKEKK kainų reguliavime taikomos grąžos normos įvertinimo prielaidas. Ateinančių laikotarpių pajamos ir dotacijos buvo nurašytos įsigijimo metu (įvertinta tikroji vertė 0). Trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų tikroji vertė prilyginta jų balansinei vertei. Nekontrliuojanti dalis buvo įvertinta kaip proporcinga dalis AB „Amber Grid“ grynojo turto tikrąja verte įsigijimo dieną dalimi.

Su įsigijimu susijusios išlaidos nebuvo reikšmingos ir buvo priskirtos prie kitų sąnaudų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Bendros kontrolės periodu, t.y. nuo 2014 m. gegužės 21 d. iki 2014 m. birželio 19 d. - AB „Amber Grid“ veiklos rezultatas nebuvo reikšmingas EPSO-G konsoliduotoms ataskaitoms, dėl to nebuvo atspindėtas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

AB „Amber Grid“ kontrolės įgijimo dieną EPSO-G perkainojo turėtą 56,6% investiciją į AB „Amber Grid“ tikrąją vertę ir apskaitė 16 645 tūkst. litų perkainojimo rezultatą bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Šio įsigijimo metu buvo identifikuotas AB „Amber Grid“ turtas bei įsipareigojimai, kurių tikrosios vertės įsigijimo momentu buvo tokios:

	Tikroji vertė 2014 m. birželio 30 d.
Ilgalaikis materialus turtas	924 278
Ilgalaikis nematerialus turtas	1 562
Kitas ilgalaikis turtas	435
Trumpalaikis turtas	137 440
Pinigai	34 836
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(29 315)
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	(113 707)
Trumpalaikiai įsipareigojimai	(162 350)
Įsigytas grynasis turtas tikrąja verte	793 179
Nekontroliuojanti dalis, įvertinta proporcinga grynojo turto tikrąja verte dalimi	(27 140)
Akcijų įsigijimo kaina iš viso	(453 523)
Pelnas iš dukterinės įmonės įsigijimo	312 516
Anksčiau turėtos investicijos įsigijimo savikaina	249 319
Grupės pelnas dėl anksčiau turėtos investicijos pervertinimo tikrąja verte	16 645
Anksčiau turėtos investicijos tikroji vertė įsigijimo dieną	265 964
2014 m. birželio 19 d. pirkimo kaina, sumokėta grynaisiais pinigais	187 559
Akcijų įsigijimo kaina iš viso	453 523
Investicijos įsigijimo pelnas	312 516
Grupės (pelnas) dėl anksčiau turėtos investicijos pervertinimo tikrąja verte	16 645
Viso pelnas dėl dukterinės įmonės įsigijimo, apskaitytas Grupės bendrųjų pajamų ataskaitoje	329 161
Pirkimo kaina, sumokėta grynaisiais pinigais	359 361
Atimti: įsigyti grynieji pinigai	(34 836)
Pirkimo kaina, sumokėta grynaisiais pinigais, atėmus įsigytus grynusius pinigus	324 525

AB „Amber Grid“ įsigijimo apskaitytas pelnas susidarė dėl šių priežasčių:

- AB „Amber Grid“ akcijos buvo įsigyjamoms iš E.ON pakete kartu su kitų įmonių akcijomis (AB Lietuvos Dujos ir AB LESTO), dėl to buvo gauta įsigijimo kainos nuolaida.
- AB „Amber Grid“ akcijų pirkimo metu akcijų kaina buvo apskaičiuota remiantis prognozuojamais 2013 m. rezultatais, kai tuo tarpu faktiniai normalizuoti rezultatai buvo geresni.
- AB „Amber Grid“ akcijų pirkimas buvo įvykdytas iš akcininkų neturinčių AB „Amber Grid“ kontrolės, dėl to įsigijimo kaina iš viso neįtraukia kontrolės premijos, kuri būtų mokama įsigyjant akcijas iš kontroliuojančio akcininko.

AB „Amber Grid“ gautinų sumų tikroji vertė įsigijimo dieną buvo:

	Gautinos sumos	Kitos trumpalaikės gautinos sumos
Gautinos sumos pagal sutartis	13 131	49 501
Tikėtinų neatgauti gautinų sumų pagal sutartis vertės sumažėjimas įsigijimo dieną	(57)	-
Gautinų sumų tikroji vertė	13 074	49 501

AB „Amber Grid“ pajamos ir pelnas ar nuostoliai nuo įsigijimo dienos ir nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios buvo:

	Nuo įsigijimo dienos	Nuo 2014 m. sausio 1 d.
Pajamos	92 898	178 823
Pelnas (nuostoliai)	(403 782)*	(291 574)*

* AB „Amber Grid“ rezultatui didžiausią įtaką turėjo AB „Amber Grid“ atskirose finansinėse ataskaitose apskaitytas ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas 490 079 tūkst. litų sumai. Kadangi AB „Amber Grid“ įsigijimo metu AB „Amber Grid“ ilgalaikis materialusis turtas buvo įvertintas tikrąja verte (žr. pastabą aukščiau), minėtas vertės sumažėjimas, apskaitytas AB „Amber Grid“ atskirose finansinėse ataskaitose, neturėjo įtakos Grupės 2014 m. veiklos rezultatams.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	60	1 647	42	1 749
Įsigijimai	-	1 111	-	1 111
Nurašymai	-	(7)	-	(7)
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto (toliau - IMT)	28	-	-	28
Amortizacija	(28)	(469)	(19)	(516)
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	60	2 282	23	2 365
2013 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	89	6 287	74	6 450
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas	(29)	(4 005)	(51)	(4 085)
Likutinė vertė	60	2 282	23	2 365
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	60	2 282	23	2 365
Įsigijimai	165	2 034	-	2 199
AB "Amber Grid" įsigijimas (3 pastaba)	625	937	-	1 562
Perklasifikavimas iš IMT	19	491	-	510
Amortizacija	(161)	(952)	(12)	(1 125)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	708	4 792	11	5 511
2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	898	9 749	74	10 721
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas	(190)	(4 957)	(63)	(5 210)
Likutinė vertė	708	4 792	11	5 511

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	Dujų technologinė įranga ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2012 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	1 961	41 589	2 116 494	-	-	-	2 436	99 282	124 659	2 386 421
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(6 718)	(341 668)	-	-	-	(1 254)	(57 039)	6	(406 673)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1 225)	-	-	-	-	-	-	(1 370)
Likutinė vertė	1 961	34 726	1 773 601	-	-	-	1 182	42 243	124 665	1 978 378
Likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	1 961	34 726	1 773 601	-	-	-	1 182	42 243	124 665	1 978 378
Įsigijimai	-	-	3	-	-	-	21	784	134 404	135 212
Nurašymai	-	(39)	(5 883)	-	-	-	-	(8)	(370)	(6 300)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas	-	-	-	-	-	-	-	(5)	84	79
Perklasifikavimas į ilgalaikį nematerialųjį turtą (toliau - INT)	-	-	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	248	51 321	-	-	-	-	5 204	(56 773)	-
Nusidėvėjimas	-	(2 214)	(122 144)	-	-	-	(494)	(7 295)	17	(132 130)
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	1 961	32 721	1 696 898	-	-	-	709	40 923	201 999	1 975 211
2013 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	1 961	41 776	2 151 180	-	-	-	2 455	104 443	201 976	2 503 791
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8 910)	(453 057)	-	-	-	(1 746)	(63 520)	23	(527 210)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1 225)	-	-	-	-	-	-	(1 370)
Likutinė vertė	1 961	32 721	1 696 898	-	-	-	709	40 923	201 999	1 975 211
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	1 961	32 721	1 696 898	-	-	-	709	40 923	201 999	1 975 211
Įsigijimai	2	-	485	-	-	396	1 252	3 697	317 360	323 192
AB "Amber Grid" įsigijimas (3 pastaba)	387	22 591	19 218	634 363	375	209 291	4 387	11 830	21 836	924 278
Perkainojimas	(118)	(1 675)	(783 104)	-	-	-	-	(1 264)	(61 936)	(848 097)
Pardavimai	-	-	(5)	-	-	-	(4)	-	-	(9)
Nurašymai	-	(152)	(5 056)	(12)	-	-	-	(149)	-	(5 369)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas	-	(79)	(77)	-	-	-	-	(24)	88	(92)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	-	-	-	(510)	-	(510)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	4 552	197 195	23 952	-	7 379	-	(6 927)	(226 151)	-
Nusidėvėjimas	-	(3 160)	(128 035)	(12 024)	(5)	(8 271)	(1 182)	(9 347)	-	(162 024)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	2 232	54 798	997 519	646 279	370	208 795	5 162	38 229	253 196	2 206 580
2014 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	2 232	54 798	997 519	658 303	375	217 066	5 162	38 229	253 196	2 226 880
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(12 024)	(5)	(8 271)	-	-	-	(20 300)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	2 232	54 798	997 519	646 279	370	208 795	5 162	38 229	253 196	2 206 580

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Grupė per 2014 metus ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį su skolinimusi susijusių palūkanų sąnaudų. Bendra kapitalizuotų palūkanų suma 2014 metais sudarė 1 556 tūkst. Lt (2013 metais – 663 tūkst. Lt).

Grupė 2014 m. metais atliko materialiojo turto perkainojimą ir nustatė ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę (3 tikrosios vertės nustatymo lygis). Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką darė naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos tarifą. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos 2.26 pastaboje.

2014 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 834 820 tūkst. litų (2013 m. gruodžio 31 d. – 960 442 tūkst. litų).

Lentelėje žemiau pateiktos Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d.:

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	Dujų technologinė įranga ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.	2 183	52 551	1 454 941	646 279	370	208 795	5 162	38 511	278 088	2 686 880
2013 m. gruodžio 31 d.	1 794	29 107	1 497 013	-	-	-	710	40 847	202 701	1 772 172

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

6. Investicijos į dukterines ir asocijuotas bei bendrai valdomas įmones

Bendrovės investicijos į dukterines įmones

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Grupės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
LITGRID AB	750 000	-	750 000	97,5
AB „Amber Grid“ (3 pastaba)	436 878	-	436 878	96,6
Iš viso	1 186 878	-	1 186 878	

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šioje Grupės įmonėje:

Grupės įmonė.	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
LITGRID AB	750 000	-	750 000	97,5
Iš viso	750 000	-	750 000	

Grupė ir Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d. buvo įkeitusi bankui AB „Amber Grid“ paprastąsias vardines nematerialiąsias akcijas, kurių vertė 433 924 tūkst. Lt (19 pastaba).

Dukterinių įmonių, turinčių reikšmingą mažumos dalį, finansinė informacija pateikiama žemiau:

LITGRID AB

Sutrumpinta finansinės būklės ataskaita	2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis materialusis turtas	1 254 853	1 831 395
Kitas ilgalaikis turtas	308 069	225 151
Trumpalaikis turtas	262 147	242 021
Dotacijos	373 387	297 078
Finansiniai įsipareigojimai	410 193	214 074
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	50 327	151 430
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	161 428	120 380
Iš viso nuosavo kapitalo	829 734	1 515 605
Priskirtina:		
Bendrovės akcininkams	808 991	1 477 715
Mažumos daliai	20 743	37 890
Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	2014 metai	2013 metai
Pajamos	365 986	547 266
Sąnaudos	(821 585)	(518 058)
Finansinė veikla, grynąja verte	(744)	3 408
Pelnas prieš apmokestinimą	(456 343)	32 616
Pelno mokestis	66 702	(4 549)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(389 641)	28 067
Mažumos dalis	(9 741)	702
Sutrumpinta grynujų pinigų ataskaita	2014 metai	2013 metai
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	53 809	126 483
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(129 275)	(159 525)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	81 045	(12 304)
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	5 579	(45 346)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

AB „Amber Grid“

Sutrumpinta finansinės būklės ataskaita	2014 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis materialusis turtas	948 377
Kitas ilgalaikis turtas	2 677
Trumpalaikis turtas	186 535
Finansiniai įsipareigojimai	135 118
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	26 736
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	158 750
Iš viso nuosavo kapitalo	816 985
Priskirtina:	
Bendrovės akcininkams	789 032
Mažumos daliai	27 953
Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	Nuo įsigijimo datos
Pardavimo pajamos	92 898
Pardavimo savikaina	(70 466)
Finansinė veikla, grynąja verte	(673)
Pelnas prieš apmokestinimą	21 759
Pelno mokestis	2 047
Grynasis pelnas (nuostoliai)	23 806
Mažumos dalis	815
Sutrumpinta gryųjų pinigų ataskaita	Nuo įsigijimo datos
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	38 162
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(8 639)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(23 603)
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	5 920

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	15 922	-	16 052	-
AB „Amber Grid“ įsigijimas (3 pastaba)	435	-	-	-
Anuliuotos akcijos	(9 164)	-	-	-
Investicijų vertės sumažėjimas	(3 312)	-	(1 281)	-
Asocijuotų ar bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	301	-	1 151	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	4 182	-	15 922	-

2014 m., įsigydama AB „Amber Grid“, Grupė įsigijo investiciją į asocijuotą bendrovę UAB „GET Baltic“.

2014 m. buvo apskaitytas investicijos į UAB Duomenų logistikos centras vertės sumažėjimas, lygus 3 312 tūkst. Lt, iki atsiperkamosios vertės, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 12,35 proc.

2013 m. buvo apskaitytas investicijos į UAB Duomenų logistikos centras vertės sumažėjimas, lygus 1 281 tūkst. Lt, iki tikrosios vertės, kuri buvo nustatyta remiantis nepriklausomo vertintojo vertinimu. Vertinimas buvo atliktas naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą.

2014 m. liepos 17 d. buvo sumažintas UAB Duomenų logistikos centro įstatinis kapitalas, siekiant akcininkams išmokėti lėšas. Grupė iki akcinio kapitalo sumažinimo turėjo 11 995 748 akcijų. Anuliuavus turimas 9 163 806 akcijas UAB Duomenų logistikos centras 2014 m. rugpjūčio 22 d. išmokėjo Grupei 9 163 806 Lt.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2014 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2014 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	31 888	15 247	19 107	1 344
"LitPol Link" Sp.z.o.o.	1 508	363	2 699	86
UAB GET Baltic	13 800	12 552	520	(174)

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2013 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2013 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	74 552	12 321	65 662	5 335
"LitPol Link" Sp.z.o.o.	1 335	461	2 592	143

7. Finansinis turtas, galimas parduoti

Finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudaro šių įmonių akcijos:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
NT Valdos, UAB (0,35 proc.)	6 638	-	6 638	-
NordPool Spot (2 proc.)	1 084	-	1 084	-
UAB Technologijų ir inovacijų centras (0,01 proc.)	1	-	1	-
Apskaitinė vertė	7 723	-	7 723	-

2013 m. Bendrovė įsigijo 2013 m. gruodžio 4 d. įsteigto UAB Technologijų ir inovacijų centras, kurio vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas akcininkams, 1 000 akcijų.

Vadovybės vertinimu, tikroji vertė reikšmingai nepasikeitė nuo praeitų metų (3 lygio tikrosios vertės vertinimas).

8. Atsargos

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Medžiagos, atsarginės dalys ir kitos atsargos bei turtas, skirtas parduoti	12 969	-	9 334	-
Gamtinės dujos	19 947	-	-	-
Atimti: vertės sumažėjimas	(682)	-	(490)	-
Apskaitinė vertė	32 234	-	8 844	-

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo verte, balansinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 5 249 tūkst. Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 885 tūkst. Lt), sąnaudose per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 17 340 tūkst. Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 5 867 tūkst. Lt).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2014 ir 2013 metais:

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	490	-	524	-
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	192	-	(34)	-
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	682	-	490	-

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

9. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudaro:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	64 792	-	71 377	-
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą ir tranzitą	23 658	-	-	-
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	12 806	-	12 150	-
Gautinos sumos už naujų vartotojų prijungimą	-	-	3 083	-
Kitos prekybos gautinos sumos	39	-	1	-
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(24 993)	-	(21 164)	-
Apskaitinė vertė	76 302	-	65 447	-

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupė 2014 m. papildomai apskaitė 3 829 tūkst. Lt (2013 metais - 21 164 tūkst. Lt) vertės sumažėjimą individualiai įvertintoms abejotinioms skoloms, susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą balansavimo elektros energiją, kuris buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje.

Prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	69 667	-	48 583	-
iki 30 dienų	2 071	-	5 664	-
30-60 dienų	384	-	2 980	-
60-90 dienų	148	-	5 075	-
daugiau nei 90 dienų	4 032	-	3 145	-
Iš viso	76 302	-	65 447	-

10. Kitos gautinos sumos

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	116 714	-	115 428	-
Gautinos administruojamos SGGT lėšos	59 981	-	-	-
Sukauptos pajamos už suteiktas VIAP	13 444	-	2 694	-
Iš biudžeto gautinas PVM	30 864	1 925	4 475	1 787
Gautinos dotacijos	36 215	-	-	-
Sukauptos gautinos palūkanos	292	11	355	-
Kitos sukauptos gautinos sumos	800	-	1 422	-
Gautinos sumos už turto nuomą	601	-	618	-
Kitos gautinos sumos	1 897	-	500	10
Apskaitinė vertė	260 808	1 936	125 492	1 797

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	169 432	1 936	102 849	1 797
iki 30 dienų	3 670	-	1 020	-
30-60 dienų	1 947	-	935	-
60-90 dienų	671	-	1 026	-
daugiau nei 90 dienų	85 088	-	19 662	-
Iš viso	260 808	1 936	125 492	1 797

Grupė neapskaitė gautinų VIAP ir SGDT lėšų vertės sumažėjimo daugiau negu 90 dienų pradelstoms gautinoms sumoms, kadangi vadovybės vertinimu jas sudaro gautinos sumos, kurių neatgavimas neturės įtakos Grupės bendrųjų pajamų ataskaitai (2.20 ir 31 pastabos).

11. Kitas finansinis turtas

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Administruojamos VIAP lėšos	-	-	15 879	-
Administruojamos SGDT lėšos	50 466	-	-	-
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	11 174	-	5 380	-
Biržos dalyvių pinigai	91	-	3	-
Apskaitinė vertė	61 731	-	21 262	-

Pagal teisės aktų reikalavimus pinigai, skirti išmokėti SGDT ir VIAP lėšų gavėjams, laikomi atskirai nuo kitų Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojami tik SGDT ir VIAP lėšų mokėjimams.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

12. Terminuoti indėliai ir iki išpirkimo termino laikomos investicijos

Terminuoti indėliai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Indėlis Pohjola bank PLC Lietuvos filiale, grąžinimas 2015 m. gegužės 18 d.	20 717	20 717	-	-
Apskaitinė vertė	20 717	20 717	-	-

Terminuoto indėlio 2014 m gruodžio 31 d. metinė palūkanų norma buvo 0,22 proc.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
"Swedbank" AB obligacijos litais, išpirkimas 2014 m. kovo 7 d.	-	-	70 000	-
"Swedbank" AB obligacijos litais, išpirkimas 2015 m. sausio 22 d.	55 000	-	-	-
Laikotarpio pabaigoje	55 000	-	70 000	-

Iki išpirkimo termino laikomų investicijų metinė palūkanų norma 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 0,61 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. - 0,71 proc.).

2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. iki išpirkimo termino laikomos investicijos gali būti panaudojamos tik tarp sisteminės elektros jungties „NordBalt“ įgyvendinimui.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Terminuoto indėlio ir iki išpirkimo termino laikomų investicijų tikroji vertė 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	89 617	1 758	87 319	5 757
Vienos nakties indėliai	5 393	-	-	-
Apskaitinė vertė	95 010	1 758	87 319	5 757

2014 m. gruodžio 31 d. 82,5 mln. Lt Grupės lėšų gali būti panaudojamos tik tarpusisteminės elektros jungties „NordBalt“ įgyvendinimui (2013 m. gruodžio 31 d. - 57 mln. Lt).

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė artima jų apskaitinei vertei.

14. Įstatinis kapitalas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl valstybės turto investavimo ir bendrovių įstatinio kapitalo didinimo“ sutiko, jog Energetikos ministerija (toliau – Ministerija), įgyvendinanti akcininko turtines ir neturtines teises Bendrovėje, priimtų sprendimą padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą papildomais įnašais, naujai išleidžiamas akcijas apmokant turtiniu nepiniginiu įnašu. Vadovaujantis šiuo nutarimu 2014 m. vasario 21 d. Ministerija ir Bendrovė pasirašė akcijų pasirašymo sutartį Nr. 7-14, kuria Bendrovė įsipareigojo pateikti 77 516 533 paprastąsias vardines 1 lito nominalios vertės akcijas, o Ministerija įsipareigojo pasirašyti ir apmokėti visą išleidžiamų akcijų emisijos kainą, apmokėdama nepiniginiu įnašu – valstybei priklausančiomis 31 575 724 AB „Amber Grid“ akcijomis.

2014 m. vasario 28 d. UAB „EPSO-G“ įstatinis kapitalas buvo padidintas nuo 10 000 Lt iki 77 526 533 Lt. Išleidžiamų akcijų emisijos kaina lygi nominaliai vertei ir yra 1 Lt. Ministerijos valdomo AB „Amber Grid“ 17,7 proc. akcijų paketo vertė nustatyta vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis ir yra lygi vidutinei svertinei rinkos kainai per 6 mėnesius iki apmokėjimo tokiais nepiniginiais įnašais dienos – 77 516 533,14 Lt.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 77 526 533 Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 10 000 Lt). Įstatinis kapitalas 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 1 lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išleisti naują akcijų emisiją ar parduoti dalį turto. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	282 844	(42 427)	240 417
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(22 682)	3 402	(19 280)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(904)	136	(768)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	176	(26)	150
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	259 434	(38 915)	220 519
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(21 267)	3 190	(18 077)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(716)	107	(609)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainavimas	(210 359)	31 554	(178 805)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	27 092	(4 064)	23 028

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

16. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d. dar nebuvo pilnai suformavusi šio rezervo.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2014 m. balandžio 7 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 63 000 tūkst. Lt iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną. Dėl šios priežasties Bendrovės akcininkams tenkanti rezervo dalis 61 425 tūkst. litų sumai buvo perkelta į Grupės nepaskirstytąjį pelną.

17. Dividendai

2013 m. balandžio 24 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 45 000 tūkst. Lt dividendų, iš kurių Bendrovė gavo 43 875 tūkst. Lt.

2014 m. balandžio 7 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 112 818 tūkst. Lt dividendų, iš kurių Bendrovė gavo 110 001 tūkst. Lt.

18. Dotacijos

Per 2014 m. ir 2013 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	304 971
Gautos dotacijos	121 103
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(2 119)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	423 955
Gautos dotacijos	149 111
Dotacijų, susijusių su ilgalaikio materialiojo turto perkainojimu (2.26 pastaba), nurašymas	(194 955)
Kiti dotacijų nurašymai	(1 308)
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(3 416)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	373 387

Gautos dotacijos per 2014 metus sudarė:

- ES fondų lėšos LITGRID AB ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai – 30 049 tūkst. Lt (per 2013 m. – 34 411 tūkst. Lt);
- ES fondų lėšos LITGRID AB tarpsteminės jungties Lietuva – Lenkija LitPol Link įgyvendinimui – 8 171 tūkst. Lt;
- Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos LITGRID AB tarpsteminės jungties Lietuva – Lenkija LitPol Link įgyvendinimui – 238 tūkst. Lt (per 2013 m. – 1 692 tūkst. Lt);
- VIAP lėšos LITGRID AB tarpsteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) įgyvendinimui – 80 000 tūkst. Lt (per 2013 m. – 85 000 tūkst. Lt);
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ projekto „Magistralinio dujotiekio Jurbarkas Klaipėda statyba“ finansavimui – 2 398 tūkst. Lt;
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ projekto „Dujotiekio jungties Lenkija - Lietuva galimybių tyrimas“ finansavimui – 145 tūkst. Lt;
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ projekto „Magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai DN800 statyba (magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų padidinimas)“ finansavimui – 21 354 tūkst. Lt;
- AB „Amber Grid“ nemokamai gautas ilgalaikis turtas pagal 2014 m. vasario 13 d. "Magistralinio dujotiekio perėjos per geležinkelį perkėlimo" sutartį Nr. 1567 – 970 tūkst. Lt.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

19. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
Banko paskolos	395 918	-	165 044	-
Kitos ilgalaikės paskolos	100 131	100 131	-	-
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	149 275	-	49 030	-
Banko paskolos	179 546	179 546	-	-
Banko sąskaitos perviršis	36 530	-	7 449	-
Iš viso paskolų	861 400	279 677	221 523	-

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Tarp 1 ir 2 metų	145 416	-	104 275	-
Nuo 2 iki 5 metų	228 851	100 131	22 788	-
Po 5 metų	121 782	-	37 981	-
Iš viso	496 049	100 131	165 044	-

Grupė ir Bendrovė 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. reikšmingų įkeitimų neturėjo, išskyrus AB „Amber Grid“ paprastųjų vardinių nematerialiųjų akcijų įkeitimą (6 pastaba).

Paskolų sutartyse numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Grupės įmonės įsipareigojusios laikytis. Grupės įmonės šiuos įsipareigojimus vykdo.

Grupės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 1,06 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. – 1,11 proc.), Bendrovės - 0,98 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė paskolų neturėjo).

2014 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudoto faktoringo finansavimo likutis sudarė 3 754 tūkst. Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 2 104 tūkst. Lt). Bendrovė faktoringo neturi.

2014 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir overdraftų likutis buvo 708 671 tūkst. Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 25 551 tūkst. Lt). Bendrovė nepanaudotų paskolų neturi.

20. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Mokėtina suma už LITGRID AB akcijas	725 000	725 000	690 000	690 000
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	9 390	-	717	-
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	2 394	-	-	-
Apskaitinė vertė	736 784	725 000	690 717	690 000

Pagal 2012 m. rugsėjo 27 d. akcijų pirkimo – pardavimo sutartį su „Lietuvos energija“, UAB neapmokėta LITGRID AB akcijų kainos dalis be galutinės kainos korekcijos, aprašytos 2.26 pastaboje, 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 725 000 tūkst. Lt. 2013 m. gruodžio 31 d. 35 000 tūkst. Lt buvo apskaityta Kitose trumpalaikėse mokėtinose skolose ir įsipareigojimuose; dėl termino nukėlimo 2014 m. gruodžio 31 d. ši suma buvo perklasifikuota į ilgalaikes mokėtinas sumas. Mokėtina suma už sukauptas palūkanas 2014 m. gruodžio 31 d. sudaranti 4 824 tūkst. Lt (2013 m. gruodžio 31 d. – 2 469 tūkst. Lt) yra apskaityta Kitose trumpalaikėse mokėtinose skolose ir įsipareigojimuose.

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Grupės įmonių kolektyvines sutartis mokėtinos sumos (2.17 pastaba).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

21. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	13 578	-	20 518	-
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(81 910)	(2)	(16 056)	-
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	(68 332)	(2)	4 462	-

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas					
2012 m. gruodžio 31 d.	1 862	10 165	398	180	12 605
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(151)	2 708	(5)	134	2 686
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	1 711	12 873	393	314	15 291
AB "Amber Grid" įsigijimas (3 pastaba)	-	75 448	-	4 624	80 072
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	63 648	242	24	3 264	67 178
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2014 m. gruodžio 31 d.	65 359	88 563	417	8 202	162 541
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai					
	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Viso
2012 m. gruodžio 31 d.	(169 571)	(373)	(9 143)	(75)	(179 162)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	13 015	(111)	564	(99)	13 369
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	(156 556)	(484)	(8 579)	(174)	(165 793)
AB "Amber Grid" įsigijimas (3 pastaba)	-	(109 387)	-	-	(109 387)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	13 362	1 001	576	(207)	14 732
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	32 363	-	-	-	32 363
2014 m. gruodžio 31 d.	(110 831)	(108 870)	(8 003)	(381)	(228 085)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.					324
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2014 m. gruodžio 31 d.					316
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.					(150 828)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2014 m. gruodžio 31 d.					(65 860)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(114 224)	94 165	18 896	32 953
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	(17 134)	14 125	2 834	4 943
Investicijų lengvatos įtaka	(5 415)	-	(543)	-
Nepripažintas atidėtojo pelno mokestis nuo mokesčių nuostolių	(432)	2 373	1 647	1 647
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka*	(45 351)	(16 500)	524	(6 590)
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį) Bendrųjų pajamų ataskaitoje	(68 332)	(2)	4 462	-

* Didžioji dalis Grupės neapmokestinamųjų pajamų yra susiję su AB „Amber Grid“ įsigijimo metu apskaitytu neigiamu prestižu, Bendrovės – su dividendų pajamomis.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

22. Prekybos skolos

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Skolos už elektros energiją	10 510	-	15 111	-
Skolos už rangos darbus, paslaugas	103 150	35	51 570	18
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	42 204	-	4 508	-
Skolos už elektros energijos tranzitą	3 073	-	841	-
Kitos prekybos mokėtinos sumos	1 954	-	-	-
Apskaitinė vertė	160 891	35	72 030	18

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

23. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	4 671	-	3 461	-
Kitos avansu gautos sumos	5 409	-	1 428	-
Apskaitinė vertė	10 080	-	4 889	-

Grupės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

24. Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	49 969	-	102 730	-
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	35 682	-	22 258	-
Mokėtinos administruojamos SGDT lėšos	50 466	-	-	-
Sukauptos administruojamos SGDT lėšos	60 074	-	-	-
Mokėtinos sumos už LITGRID AB akcijas einamųjų metų dalis	-	-	35 000	35 000
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	2 970	-	6 238	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	3 611	-	1 997	-
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	3 025	11	2 523	-
Mokėtinas PVM	5 659	-	3 500	-
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	2 779	-	1 118	-
Mokėtini dividendai	1 476	-	1 526	-
Mokėtinos palūkanos	5 287	4 824	2 469	2 469
Sukauptos kitos sąnaudos	4 799	46	3 894	50
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	7 814	-	6 592	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 124	-	958	-
Apskaitinė vertė	236 735	4 881	190 803	37 519

*Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

25. Elektros ir susijusių paslaugų pajamos

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Elektros perdavimo paslauga	209 313	-	227 200	-
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	77 477	-	186 849	-
Galios rezervavimo paslaugos	43 011	-	93 813	-
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	14 075	-	16 193	-
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga	10 678	-	11 257	-
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	6 752	-	5 965	-
Kitos pajamos	321	-	21	-
Iš viso	361 627	-	541 298	-

Balansavimo – reguliavimo elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 58,5 proc. iki 77,5 mln. litų, Sumažėjimą lėmė tai, kad 2014 metais balansavimo energijos tiekėjai didesnę savo vartotojų poreikio dalį užtikrino iš kitų šaltinių, o ne LITGRID AB tiekiamą balansavimo energiją. Pajamos už sisteminę paslaugą sumažėjo 54,2 proc. iki 43 mln. litų, sumažėjimą lėmė mažesnė sisteminių paslaugų kaina.

26. Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Gamtinių dujų perdavimas ir tranzitas	88 517	-	-	-
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	4 082	-	-	-
Iš viso	92 599	-	-	-

27. Kitos pajamos

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Remonto ir kitos paslaugos	44 610	-	40 073	-
Pajamos iš turto nuomos	5 916	-	5 987	-
Projektavimo darbai	2 899	-	1 537	-
Dotacijos, pripažintos pajamomis	65	-	-	-
SGDT administravimo lėšos	164	-	-	-
Kitos pajamos	43	-	931	10
Iš viso	53 697	-	48 528	10

28. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės ir Grupės susijusios šalys 2014 m. ir 2013 m. buvo:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (kontroliuojantis Bendrovės akcininkas);
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai kontroliuojamos įmonės;
- Bendrovės vadovai.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų. Kaip nustato TFAS, Grupė/Bendrovė nepateikė informacijos apie sandorius su kitomis Valstybės kontroliuojamomis įmonėmis, su kuriomis yra vykdomi sandoriai pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų, išskyrus su „Lietuvos energija“, UAB, su kuria Grupė/Bendrovė turi individualiai reikšmingų sandorių.

2014 m. Grupės sandoriai ir likučiai 2014 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos sąnaudos
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	829 955	-	-	-	14 025
Grupės asocijuotos įmonės	110	546	2 671	5 396	-
	830 065	546	2 671	5 396	14 025

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

2014 m. Bendrovės sandoriai ir likučiai 2014 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos sąnaudos
Bendrovės dukterinės įmonės	10	-	31	-	-
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	829 955	-	-	-	14 025
	829 965	-	31	-	14 025

2013 m. Grupės sandoriai ir likučiai 2013 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos sąnaudos
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	727 469	-	-	-	10 800
Grupės asocijuotos įmonės	2 533	616	15 141	6 140	-
	730 002	616	15 141	6 140	10 800

2013 m. Bendrovės sandoriai ir likučiai 2013 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos sąnaudos
Bendrovės dukterinės įmonės	-	12	-	10	-
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	727 469	-	-	-	10 800
	727 469	12	-	10	10 800

Išmokos vadovybei

	Grupė 2014 m.	Bendrovė 2014 m.	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	2 879	268	2 760	76
Iš jų: Išeitinės kompensacijos	-	-	259	1
Vadovų skaičius (vidutinis metinis)	20	1	17	1

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai (departamentų direktoriai) ir vyr. finansininkas.

29. Finansinės rizikos valdymas

Grupė ir Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

Finansinis turtas	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	76 302	-	65 447	-
Kitos gautinos sumos	229 944	11	121 029	10
Kitas finansinis turtas	61 731	-	21 262	-
Terminuoti indėliai	20 717	20 717	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	95 010	1 758	87 319	5 757
Paskolos ir gautinos sumos	483 704	22 486	295 057	5 767
Kitas finansinis turtas				
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	55 000	-	70 000	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7 723	-	7 723	-
Finansinis turtas iš viso:	546 427	22 486	372 780	5 767

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimas už LITGRID AB įsigijimą	728 541	728 541	727 469	727 469
Paskolos	861 400	279 677	221 523	-
Prekybos skolos	160 891	35	72 042	18
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	207 846	1 340	132 931	50
Iš viso	1 958 678	1 009 593	1 153 965	727 537

Kredito rizika

2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	538 704	22 486	365 057	5 767

Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 73 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. – 93 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Didžiausio pirkėjo – skirstomųjų tinklų operatoriaus AB LESTO – mokėtinos sumos 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 34 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. – 47 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Gautinos administruojamos VIAP ir SGGT lėšos iš Kitų gautinų sumų nėra įtrauktos skaičiuojant kredito riziką. Grupė, negaudama šių lėšų, nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

Grupė ir Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybių vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba) ir kitą finansinį turtą (12 pastaba):

Nordea	AA-
Danske bank	A-
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė pateikta 9 ir 10 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniais įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2014 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2014 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,78 ir 0,73 (2013 m. gruodžio 31 d. - 1,14 ir 1,12). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2014 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,13 ir 0,13 (2013 m. gruodžio 31 d. – 0,2 ir 0,2).

Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Likvidumas bus užtikrintas Bendrovės mokumą užtikrinančiais sprendimais – planuojamais gauti dividendais. EPSO –G grupės likvidumo rizika valdoma atliekant paskolų restruktūrizavimą, 2014 m. gruodžio 30 d. AB “Amber Grid” sudarė naują kredito sutartį dėl iki 113 000 tūkst. eurų (390 116 tūkst. litų) ilgalaikės paskolos suteikimo apyvartinių lėšų finansavimui, vienas iš šios paskolos panaudojimo tikslų – likvidumo rizikos valdymas, t. y. 135 000 tūkst. litų negrąžintos paskolos dalies refinansavimui bei planuojamiems dividendams išmokėti.

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas,

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų
2014 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	300 192	22 876	178 000	627 701
Paskolos	6 007	367 400	389 325	124 951
2013 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	202 012	45 803	306 207	435 868
Paskolos	8 253	51 186	131 279	39 968
Bendrovė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų
2014 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	4 840	10 586	178 000	627 701
Paskolos	684	181 278	105 456	-
2013 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	67	45 803	306 207	435 868
Paskolos	-	-	-	-

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftą, kurių palūkanos susijusios su VILIBOR ir EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2014 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 1 195 tūkst. litų.

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik litais arba eurai. Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas susietas su euru fiksuotu kursu, dėl to užsienio valiutų rizikos iš esmės nėra.

c) Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Gamtinių dujų pirkimo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainos tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų koringumo. Grupėje per 2014 m. nesiėmė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

30. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos ir iki išpirkimo laikomos investicijos.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis panašios rizikos obligacijų verte. (3 lygis).

31. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

LITGRID AB grupės teisminiai nagrinėjimai

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį AB Achema dėl skolos ir palūkanų priteisimo. LITGRID AB pateikė ieškinį AB Achema dėl 2 271 108,65 Lt skolos ir 20 918,25 Lt palūkanų priteisimo pagal 2010 m. liepos 1 d. LITGRID AB su AB Achema sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį (toliau – Sutartis) dėl VIAP mokesčio už 2011 m. balandžio – birželio mėn. priteisimo. Ši byla

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Kauno apygardos teismo 2012 m. birželio 14 d. nutartimi yra sustabdyta iki Vilniaus apygardos teisme bus išnagrinėta civilinė byla pagal AB Achema ieškinį LITGRID AB dėl Sutarties nuostatų, kuriomis iš dalies grindžiami LITGRID AB reikalavimai, pripažinimo negaliojančiomis ir restitucijos taikymo (priteisti iš LITGRID AB 3 071 678,40 Lt gauto gamintojo VIAP mokesčio už 2011 m. sausio – kovo mėn.). Bylą baigtis neturės įtakos ilgalaikiams Grupės finansiniams rezultatams, nes Grupė veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsnyje.

Civilinė byla pagal AB „Achema“ ieškinį LITGRID AB dėl Sutarties nuostatų, kuriomis iš dalies grindžiami LITGRID AB reikalavimai dėl VIAP mokesčio už paties ieškovo pasigaminatą elektros energiją, pripažinimo negaliojančiomis ir restitucijos taikymo (priteisti iš LITGRID AB 3 071 678,40 Lt (889 619,56 Eur) gauto gamintojo VIAP mokesčio už 2011 m. sausio – kovo mėn.). Šios civilinės bylos nagrinėjimas 2013 m. vasario 27 d. nutartimi buvo sustabdytas iki bus išnagrinėta Lietuvos vyriausioje administraciniame teisme (toliau – LVAT) nagrinėjama administracinė byla pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės 2011 m. kovo 2 d. skundą (prašymą) dėl poįstatyminių aktų neatitikimo Elektros energetikos įstatymui (toliau – byla pagal Seimo narių skundą). Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. sausio 8 d. nutartimi minėta norminė administracinė byla nutraukta, todėl 2015 m. kovo 9 d. ši civilinė byla atnaujinta, tačiau 2015 m. balandžio 2 d. nutartimi, tenkinant ieškovo AB „Achema“ prašymą dėl kreipimosi į Konstitucinį teismą ir Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, vėl sustabdyta.

Administracinė byla pagal pareiškėjo AB „Achema“ skundą atsakovui Lietuvos valstybei (LITGRID AB byloje dalyvauja trečiuoju suinteresuotuoju asmeniu) dėl žalos, padarytos neteisėtais valstybės valdžios institucijų veiksmais, atlyginimo. AB Achema skundas grindžiamas tuo, jog valstybės valdžios institucijos, veikdamos neteisėtai bei viršydamos savo kompetenciją, priėmė Elektros energetikos įstatymą, prieštaraujantį Konstitucijai bei Europos Sąjungos teisės aktams, bei poįstatyminį reguliavimą, kuris prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams. Dėl tariamai neteisėtų valstybės valdžios institucijos veiksmų AB „Achema“ teigia patyrusi 9 332 614,54 Lt žalą. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2011 m. gruodžio 7 d. nutartimi ši byla buvo sustabdyta, tačiau 2015 m. sausio 20 d. nutartimi atnaujinta. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2015 m. balandžio 13 d. sprendimu netenkino AB „Achema“ prašymo dėl administracinės bylos pagal AB „Achema“ skundą atsakovui Lietuvos valstybei (trečiasis asmuo – Litgrid AB) sustabdymo ryšium su kreipimusi į Konstitucinį teismą ir Lietuvos Vyriausiąjį administracinį teismą, o pareiškėjo AB „Achema“ skundą atmetė. Tikėtina, kad AB „Achema“ teiks apeliacinį skundą ir prašys, kad analogiškais pagrindais bylą stabdytų Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas. Bylos baigtis neturės įtakos ilgalaikiams Grupės finansiniams rezultatams, nes Grupė veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsnyje.

Civilinės bylos pagal LITGRID AB ieškinius AB LIFOSA, AB ORLEN Lietuva ir AB „Achema“ dėl skolų ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartis. LITGRID AB šioms įmonėms pareiškė reikalavimus dėl atitinkamai 362 517,60 Lt, 366 856,42 Lt ir 1 304 306,51 Lt, įskaitant palūkanas, nesumokėtų VIAP lėšų už 2013 m. sausio mėn. priteisimo. Teismai bylas sustabdė iki bus priimti ir įsiteisės sprendimai Vilniaus apygardos administraciniame teisme nagrinėjamosiose administracinėse bylose dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. spalio 16 d. nutarimo dėl VIAP lėšų ir kainų 2013 m. nustatymo, o taip pat Konstituciniame teisme bus išnagrinėtas Vilniaus apygardos administracinio teismo prašymas iširti VIAP teikimo tvarkos aprašo atitikimo Konstitucijos nuostatomis konstitucingumą. Pažymėtina, kad LITGRID AB nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Bylos baigtis neturės įtakos ilgalaikiams Grupės finansiniams rezultatams, nes Grupė veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsnyje.

Civilinė byla pagal A. Žilinskio ir Ko UAB ieškinį dėl priešpriešinio vienaarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei delspinigių priteisimo. A. Žilinskio ir Ko UAB pagal 2010 m. liepos 2 d. Rangos sutartį iki 2011 m. lapkričio 18 d. turėjo atlikti 110 kV kabelių linijos Nemunas-Murava statybos darbus, tačiau šie darbai buvo pabaigti tik 2013 m. sausio 30 d. LITGRID AB už pradelstą laikotarpį rangovui priskaičiavo 880 187,45 Lt netesybų, kurias įskaitė iš rangovui mokėtinų sumų kaip vienaarūšį priešpriešinį reikalavimą ir 2012 m. pripažino 880 187,45 Lt delspinigių pajamas (paaiškęjus naujoms aplinkybėms vėliau ši suma sumažinta iki 861 738,84 Lt, rangovui grąžinus 18 448,61 Lt). Rangovas kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą pripažinti įskaitymą negaliojančiu, grąžinti išskaičiuotą netesybų sumą ir priteisti delspinigius už laiku neatliktą mokėjimą. 2013 m. spalio 16 d. teismas priėmė sprendimą atmesti ieškovo A. Žilinskio ir Ko UAB ieškinį visiškai. 2013 m. lapkričio 14 d. ieškovas teismo sprendimą apskundė apeliacine tvarka Lietuvos apeliaciniam teismui. 2014 m. birželio 30 d. Lietuvos apeliacinis teismas priėmė sprendimą, pripažindamas pagrįstai įskaitytais tik 50 000 Lt netesybų, o likusią sumą, delspinigius, 6% metines palūkanas nuo bylos iškėlimo ir bylinėjimosi išlaidas priteisė rangovui, trečiajam asmeniui UAB Energetikos tinklų institutas ir valstybei. LITGRID AB teismo sprendimą apskundė kasaciniam teismui. LITGRID AB 2014 m. gruodžio 31 d. padarė 862 tūkst. Lt atidėjinį galimai grąžintinai netesybų ir priteistinai delspinigių sumai.

Byla Vilniaus apygardos administraciniame teisme dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2014 m. rugsėjo 30 d. nutarimo Nr.O3-817 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos reguliavimo laikotarpio pakeitimo“ ir 2014 m. rugsėjo 30 d. nutarimo Nr.O3-822 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2015 metams perskaičiavimo“, kuriais reglamentuojama LITGRID AB teikiamų elektros energijos perdavimo paslaugų kainodarą 2015 metams, panaikinimo. Komisija 2014 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr.O3-817 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos reguliavimo laikotarpio pakeitimo“ nusprendė pratęsti LITGRID AB elektros perdavimo paslaugos reguliavimo periodą 2015 metams. Įsigaliojus šiam Komisijos sprendimui, dabartinis elektros energijos perdavimo paslaugos reguliavimo periodas apima 2011 – 2015 m. laikotarpį, o Komisijos 2014 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr.O3-822 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2015 metams perskaičiavimo“ nustatyta 1,858 ct/kWh LITGRID AB teikiamos elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba. LITGRID AB nesutinka su Komisijos nustatyta elektros perdavimo paslaugos kainos viršutine riba 2015 metams, todėl 2014 m. spalio 24 d. pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, prašydamą panaikinti minėtus Komisijos sprendimus. Kartu su šiuo skundu LITGRID AB pateikė prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones ir laikinai sustabdyti skundžiamų Komisijos sprendimų galiojimą. Vilniaus apygardos

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

administracinis teismas 2014 m. spalio 30 d. nutartimi skundą priėmė, tačiau reikalavimo užtikrinimo priemonių netaikė. LITGRID AB 2014 m. lapkričio 6 d. pateikė atskirąjį skundą dėl teismo nutarties dalies, kuria buvo atsakyta taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės. LITGRID AB 2014 m. spalio 24 d. skundas buvo išnagrinėtas 2015 m. kovo 31 d. posėdyje. Teismo sprendimas turėtų būti skelbiamas 2015 m. balandžio 20 d.

Administracinė byla pagal LITGRID AB skundą dėl Komisijos 2014 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. O3-879 „Dėl elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ Bendrovė 2014 m. lapkričio 28 d. pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui prašydama panaikinti Komisijos 2014 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. O3-879 „Dėl elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ 2.3 ir 3 punktus, taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės – iki teismo galutinio sprendimo byloje priėmimo dienos laikinai sustabdyti šio nutarimo 2.3 ir 3 punktų galiojimą, o prašomų reikalavimo užtikrinimo priemonių netaikymo atveju – įpareigoti Komisiją pašalinti padarytą pažeidimą – nustatant LITGRID AB viršutines perdavimo pasaulio kainos ribas kitam reguliavimo laikotarpiui, į kainos ribų skaičiavimams naudojamą pajamų lygį įtraukti už 2015 metus susidariusį pajamų skirtumą – iš viso 34 mln. Lt. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2014 m. gruodžio 3 d. nutartimi LITGRID AB skundo dalį dėl reikalavimo panaikinti Komisijos 2014 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. O3-879 „Dėl Elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ 2.3 punktą ir 3 punktą priėmė, kitą skundo dalį atsisakė priimti, o prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę atmetė. Dėl atsisakymo priimti skundo dalį ir prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės, LITGRID AB pateikė atskirąjį skundą. Atskirojo skundo nagrinėjimo data nėra paskirta. Teismui visiškai patenkinus LITGRID AB skundą, Komisija ateities reguliavimo laikotarpiu turėtų padidinti elektros energijos perdavimo paslaugos tarifą suma, lygia 2015 m. susidariusiam pajamų skirtumui.

Administracinė byla pagal LITGRID AB skundą dėl Komisijos 2014 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. O3-815 „Dėl LITGRID AB planinio patikrinimo“ panaikinimo. LITGRID AB nuomone, Komisijos nutarimas yra nepagrįstas ir neteisėtas, todėl LITGRID AB pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui dėl minimo nutarimo 1, 2 ir 3 punktų, kuriuose rašoma apie planinio patikrinimo akto patvirtinimą ir perdavimo kainos ateinančiais laikotarpiais mažinimą, panaikinimo. Atsižvelgdama į tai, kad egzistuoja pagrindas atnaujinti praleistą skundo pateikimo terminą, LITGRID AB prašė teismo atstatyti praleistą terminą. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2015 m. sausio 19 d. nutartimi netenkino LITGRID AB prašymo atnaujinti terminą skundui paduoti ir skundą atsisakė priimti. LITGRID AB pateikė atskirąjį skundą, kuriame apskundė teismo sprendimą nepriimti LITGRID AB skundo. Atskirojo skundo nagrinėjimo data nėra paskirta.

Civilinė byla pagal UAB „Energinės kodas“ ieškinį dėl 5 621 835 Lt nuostolių priteisimo ir kitų nepriklausomų elektros energijos tiekėjų grupės LITGRID AB pateiktos pretenzijos, susijusios su galimais nepriklausomų tiekėjų nuostoliais dėl LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais, tariamai nulėmusio didmeninių elektros energijos kainų padidėjimą rinkoje. UAB „Energinės kodas“ ir kitų nepriklausomų tiekėjų grupė teigia, kad patyrė nuostolių dėl neteisėto (konkurencijos teisę pažeidžiančio) LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais. Jų nuomone, šis susitarimas nulėmė konkurencijos apribojimą didmeninėje elektros energijos tiekimo rinkoje ir to išdavoje padidėjo didmeninės elektros energijos kainos rinkoje. Nepaisant didmeninių elektros energijos kainų padidėjimo, UAB „Energinės kodas“ ir kiti pretenzijas pateikę nepriklausomi tiekėjai, elektros energiją pirkė rinkoje tuo metu galiojusiomis kainomis, o galutiniams vartotojams tiekė fiksuotomis mažesnėmis kainomis. Dėl šio kainų skirtumo, UAB „Energinės kodas“ teigia patyrusi 5 621 835 Lt nuostolių ir pateikė ieškinį dėl šių nuostolių kompensavimo. LITGRID AB nesutinka su ieškiniu ir jame išdėstytais argumentais. Šiuo metu byloje vyksta apsikėitimas procesiniais dokumentais. Teismo posėdžio data nėra paskirta. LITGRID AB pretenzijas pateikę nepriklausomi elektros energijos tiekėjai taip pat nurodė, kad yra patyrę 4 630 706,07 Lt. nuostolių ir ketina kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo. Pateikdama atsakymus į šias pretenzijas, LITGRID AB informavo nepriklausomus tiekėjus, kad nesutinka su pateiktomis pretenzijomis ir jose nurodytais argumentais dėl tariamų nuostolių. LITGRID AB vadovybės nuomone, įvertinus visų esamų aplinkybių ir faktų visumą, šios pretenzijos nepagrįstos, pateikti reikalavimai nėra paremti svariais įrodomais ir argumentais bei nėra objektyvių galimybių pakankamai tiksliai įvertinti bendros dėl šio neapibrėžtumo galinčių atsirasti pretenzijų sumos. Tai patvirtino Komisijos atlikto tyrimo rezultatai. Todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

2014 m. kovo 6 d. LITGRID AB gavo detalizuotą ABB AB pretenziją dėl papildomo apmokėjimo už padidintą šuntinių reaktorių galią vykdant 2013-02-15 Alytaus aukštos įtampos nuolatinės srovės intarpo su 400kV skirstykla projektavimo ir statybos darbų sutartį Nr. SUT-40-13 (darbai yra vienas iš Lit-Pol link jungties į Lenkiją įgyvendinimo etapų). ABB AB teigimu, toks šuntinių reaktorių galios padidinimas nebuvo numatytas sudarytoje sutartyje, todėl ABB AB skaičiavimais LITGRID AB už darbus turėtų papildomai sumokėti 3 005 tūkst. Lt. LITGRID AB nuomone, pretenzija yra nepagrįsta, reikalingas galios padidinimas įėjo į sutarties apimtį ir rangovas tai turėjo įvertinti pirkimo procedūrų metu, todėl Bendrovės vadovybė ABB AB pretenziją ginčys ir todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

Administracinė byla Nr. I-3775-142/2014 pagal pareiškėjų AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“ ir AB „LIFOSA“ skundą dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013-10-11 nutarimo Nr. O3-442 (Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ir kainų 2014 metams nustatymo) atitinkamų punktų panaikinimo. Atsakovas byloje – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Grupės įmonė BALTPPOOL UAB į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdantis asmuo. BALTPPOOL UAB byloje nėra pareikšti jokie turiniai ir (ar) kitokio pobūdžio reikalavimai. Teismui išsprendus bylą ir tokiam teismo sprendimui įsiteisėjus, BALTPPOOL UAB, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdantis asmuo, tiesiog turėtų atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą administruodama VIAP lėšas, t. y. atitinkamai pakoreguoti surenkamas ir (ar) išmokamas VIAP lėšas teismo sprendime nurodytiems asmenims nustatyta apimtimi. Grupės finansinei būklei teismo sprendimas įtakos neturės.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Administracinė byla Nr. I-5418-142/2015 pagal pareiškėjų AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“ ir AB „LIFOSA“ skundą dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014-10-17 nutarimo Nr. O3-840 (Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ir kainos 2015 metams nustatymo) atitinkamų punktų panaikinimo. Atsakovas byloje – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. BALTPPOOL UAB į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomantis asmuo. BALTPPOOL UAB byloje nėra pareikšti jokie turiniai ir (ar) kitokio pobūdžio reikalavimai. Teismui išsprendus bylą ir tokiame teismo sprendime įsiteisėjus, BALTPPOOL UAB, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomantis asmuo, tiesiog turėtų atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą administruodama VIAP lėšas, t. y. atitinkamai pakoreguoti surenkamas ir (ar) išmokamas VIAP lėšas teismo sprendime nurodytiems asmenims nustatyta apimtimi. Grupės finansinei būklei teismo sprendimas įtakos neturės.

Administracinė byla Nr. I-3842-629/2015 pagal pareiškėjų UAB „Vėjų gama“ ir UAB „Pabalnotas vėjas“ skundą dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014-03-24 nutarimo Nr. O3-91, 2014-05-26 nutarimo Nr. O3-136 ir 2014-06-04 nutarimo Nr. O3-172 panaikinimo. Atsakovas byloje – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. BALTPPOOL UAB į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomantis asmuo. BALTPPOOL UAB byloje nėra pareikšti jokie turiniai ir (ar) kitokio pobūdžio reikalavimai. Teismui išsprendus bylą ir tokiame teismo sprendime įsiteisėjus, BALTPPOOL UAB, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomantis asmuo, tiesiog turėtų atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą administruodama VIAP lėšas, t. y. atitinkamai pakoreguoti surenkamas ir (ar) išmokamas VIAP lėšas teismo sprendime nurodytiems asmenims nustatyta apimtimi. Grupės finansinei būklei teismo sprendimas įtakos neturės.

Civilinė byla Nr. e2-2160-545/2015 pagal ieškovo UAB „Vilniaus energija“ ieškinį BALTPPOOL UAB dėl VIAP lėšų išmokėjimo sutarties nuostatų pripažinimo niekinėmis ir negaliojančiomis nuo sudarymo momento (ab initio) ir įpareigojimo išmokėti VIAP lėšas, užtikrinančias minimalių būtinųjų sąnaudų padengimą. Ieškinio suma nenurodyta. Ieškinio reikalavimas tiesiogiai prieštarauja šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimams, todėl BALTPPOOL UAB su jais nesutinka. Atsižvelgdamas į tai, ieškovas prašo teismo bylą stabdyti ir kreiptis į Konstitucinį teismą dėl VIAP lėšų administravimą reglamentuojančių teisės aktų atitikimo Konstitucijai patikrinimo. Šiuo metu sprendžiamas klausimas dėl BALTPPOOL UAB prašymo ieškinį palikti nenagrinėtu, kadangi nesilaikyta Elektros energetikos įstatyme nustatytos privalomos išankstinės ginčų nagrinėjimo ne teisme procedūros. Bylos baigtis bet kuriuo atveju nesukels nepalankių pasekmių BALTPPOOL UAB, nes net jeigu teismas pripažintų, kad VIAP lėšų administravimą reglamentuojantys teisės aktai prieštarauja Konstitucijai, tokie teisės aktai turėtų būti pakeisti, o ieškovui priteistos sumos išmokėtos iš VIAP lėšų biudžeto.

AB „Amber Grid“ teisiniai nagrinėjimai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių terminalo įstatymu bei VKEKK priimtais nutarimais, gamtinių dujų sistemos naudotojai, kurie transportuoja gamtines dujas perdavimo sistema, atsiskaitydami už gamtinių dujų perdavimo paslaugas, turi sumokėti neatsiejamą gamtinių dujų perdavimo kainos dedamąją – SGDT priedą (lėšas).

Atsižvelgdama į tai, jog AB „Achema“ kaip perdavimo sistemos naudotojas sistemingai nesumoka SGDT priedo, AB „Lietuvos dujos“, būdama SGDT lėšų administratoriumi, 2013 m. balandžio 12 d. kreipėsi su ieškiniu į Kauno apygardos teismą dėl SGDT priedo mokėjimo, delspinigių priteisimo ir įpareigojimo vykdyti sutartį. 2013 m. rugpjūčio 1 d. Priėmimo perdavimo aktu AB „Lietuvos dujos“ perdavė minėtą bylą AB „Amber Grid“.

2013 m. rugsėjo mėn. 17 d. AB „Amber Grid“ patikslino ieškinio sumą. Pirmosios instancijos teismas 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimu AB „Amber Grid“ ieškinį tenkino iš dalies – priteisė visą prašytą skolą ir procesines palūkanas, bet priteistinus delspinigius sumažino nuo 0,04 proc. iki 0,02 proc. AB „Achema“ pateikė apeliacinį skundą, o AB „Amber Grid“ pateikė apeliacinį skundą dalyje dėl delspinigių priteisimo. Apeliacinis teismas nusprendė kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį teismą su prašymu ištirti, ar LR Suskystintų gamtinių dujų terminalo atskiros nuostatos neprieštarauja LR Konstitucijai, taip pat sustabdė bylą iki LR Konstitucinis teismas išnagrinės šį prašymą. Bylos baigtis neturės finansinės įtakos AB „Amber Grid“, kadangi teismui patenkinus AB „Amber Grid“ ieškinį priteista pinigų suma bus pervedama SGDT priedo (lėšų) gavėjui, o priėmus nepalankų sprendimą – AB „Amber Grid“ ir Grupė nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

2014 m. kovo 7 d. AB „Amber Grid“ kreipėsi su ieškiniu į Kauno apygardos teismą, prašydama priteisti iš AB „Achema“ 11 009 062,23 litų skolą už nesumokėtą SGDT priedą už laikotarpį nuo 2013-09-01 iki 2013-12-31, o taip pat priteisti 375 668,35 litų delspinigių už laiką nesumokėtas SGDT priedo lėšas už minėtą laikotarpį. 2014 m. rugsėjo 9 d. pateiktas patikslintas ieškinys, kuriuo papildomai prašoma priteisti 779 441,61 litų delspinigių. Kauno apygardos teismas 2015 m. vasario 2 d. sustabdė bylą kol Konstituciniame Teisme bus išnagrinėtas Lietuvos apeliacinio teismo prašymas dėl SGDT įstatymo 5 str. 2 d. atitikties Konstitucijai. Bylos baigtis neturės finansinės įtakos AB „Amber Grid“ ir Grupei, kadangi teismui patenkinus AB „Amber Grid“ ieškinį, priteista pinigų suma bus pervedama SGDT priedo (lėšų) gavėjui, o priėmus nepalankų sprendimą – AB „Amber Grid“ ir Grupė nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

2012 m. lapkričio 19 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2012 m. spalio 19 d. priimto VKEKK nutarimo Nr. O3-317 „Dėl lėšų, skirtų suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti, nustatymo 2013 metams“ 3.1 ir 4 punktus bei panaikinti VKEKK 2012 m. spalio 26 d. nutarimo Nr. O3-330 Dėl AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų koregavimo bei papildomos ir neatsiejamą dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos (SGDT priedo) nustatymo 2013 metams 2 punktą. AB „Amber Grid“ dalyvauja byloje kaip tretysis asmuo. Byla nagrinėjama pirmosios instancijos teisme. 2014 m. spalio 13 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį teismą su prašymu

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

ištirti, ar LR Suskystintų gamtinių dujų terminalo atskiros nuostatos neprieštaruja LR Konstitucijai, taip pat sustabdė bylą iki LR Konstitucinis teismas išnagrinės šį prašymą. Vadovybės nuomone bylos baigtis neaiški ir negali būti pagrįstai įvertinta.

2013 m. liepos mėn. Panevėžio miesto apylinkės teisme gautas ieškinys pagal ieškovo Panevėžio apygardos prokuratūros viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro ieškinį atsakovams Lietuvos respublikos Ūkio ministerijai, AB „Lietuvos dujos“, tretiesiems asmenims Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos, VĮ „Panevėžio regiono keliai“ dėl Ūkio ministro įsakymų panaikinimo dalyje dėl valstybinės reikšmės kelio perdavimo, restitucijos taikymo priskirtinas bendros kompetencijos teismams ar administraciniam teismui. 2013 m. rugpjūčio 1 d. Priėmimo perdavimo aktu AB „Lietuvos dujos“ perdavė minėtą bylą AB „Amber Grid“. Dalis AB „Amber Grid“ nuosavybės teise priklausančio kelio į Panevėžio dujų kompresorių stotį patenka į valstybinės reikšmės kelio Piniava-Paliūniškis atkarpą. Kadangi valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise gali priklausyti tik valstybei, prokuroras prašo panaikinti Ūkio ministro įsakymus ir perdavimo aktus, kuriais šis kelias buvo įregistruotas kaip AB „Lietuvos dujos“, o dabar – AB „Amber Grid“ nuosavybė. Ieškinys jau kelis kartus buvo tikslinamas prokurorui koreguojant reikalavimus. 2014 m. lapkričio 19 d. teismas patenkino ieškinį iš dalies: pripažino nuosavybės teisių VĮ „Registru centras“ registraciją į kelią negaliojančia. Bylos baigtis gali turėti finansinės įtakos AB „Amber Grid“ ir Grupei, kadangi AB „Amber Grid“ siekia, kad bendrovei būtų priteista kompensacija, jei teismas panaikintų AB „Amber Grid“ nuosavybės teises į bent dalį (6.534 kv. m.) kelio. Vadovybės nuomone bylos baigtis neaiški ir negali būti pagrįstai įvertinta.

32. Papildoma pinigų srautų informacija

2014 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Grupės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 73 465 tūkst. Lt (2013 m. – 5 425 tūkst. Lt) ir kapitalizuotos palūkanos 1 556 tūkst. Lt (2013 m. – 663 tūkst. Lt), taip pat pridėtinės vertės mokesčiai sudengtas su mokėtinu pelno mokesčiu 9 097 tūkst. Lt (2013 m. – 1 420 tūkst. Lt).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2014 m. finansinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Grupės gautinų dotacijų pasikeitimas 21 411 tūkst. Lt ir dujotiekio perkėlimo dotacijos gautos turtu 1 141 tūkst. Lt.

33. Pobalansiniai įvykiai

2015 metų sausio 1 d. – euro įvedimo Lietuvos Respublikoje diena, todėl šią dieną atitinkamai keitėsi ir Grupės funkcinė bei pateikimo valiuta. Perskaičiuojant litus į eurus bus taikomas euro ir lito perskaičiavimo kursas lygus 3,45280 lito už 1 eurą, kurį neatšaukiamai nustatė ES taryba.

2015 m. sausio 19 d. valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos posėdyje buvo svarstomas klausimas dėl LITGRID AB reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimo ir 0,5 mln. EUR (1,7 mln litų ekvivalentas) baudos skyrimo. LITGRID AB yra įsitikinusi, kad baudos skyrimas yra nepagrįstas ir Komisijai pateikė savo argumentus. 2015 m. kovo 26 d. įvykusio posėdžio metu, Komisija skyrė LITGRID AB 100 tūkst. EUR baudą. Bendrovė nesutinka su skirta bauda ir ketina ją skųsti teisės aktų nustatyta tvarka. Dėl šios priežasties Grupės 2014 m. gruodžio 31 d. konsoliduotose finansinėse ataskaitose nebuvo atlikti jokie koregavimai.

Administracinė byla pagal Bendrovės skundą dėl Komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr.03-10 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2016-2020 metams nustatymo“ dalies punktų panaikinimo. Bendrovė pateikė skundą dėl Komisijos 2015 01 19 nutarimo Nr. 03-10 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2016-2020 metams nustatymo“, kuriuo patvirtintos Bendrovės elektros energijos perdavimo veiklos reguliavimo laikotarpį nuo 2016 iki 2020 metų, taip pat, nustatytos Pareiškėjui 2016 metams taikytinas leistinas galutinis elektros energijos perdavimo paslaugos pajamų lygis ir Pareiškėjo teikiamos elektros energijos perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinė riba 2016 metams. Bendrovės nuomone, Komisija, nustatydamą elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribas 2016 m. laikotarpiui, neteisingai suskaičiavo leistiną investicijų grąžą, todėl Bendrovės leistinas elektros energijos perdavimo veiklos pajamas nepagrįstai sumažino 36 mln. litų. Bendrovė pateikė skundą dėl šio Komisijos nutarimo dalinio panaikinimo. Teismas 2015 m. vasario 19 d. nutartimi priėmė Bendrovės pateiktą skundą, tačiau atsisakė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės - iki teismo galutinio sprendimo byloje priėmimo dienos laikinai sustabdyti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015-01-19 nutarimo Nr. 03-10 „Dėl AB „LITGRID“ perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2016-2020 metams nustatymo“ atskirų punktų galiojimą. Bendrovė 2015 m. vasario 26 d. pateikė teismui atskirąjį skundą dėl teismo 2015 m. vasario 19 d. nutarties dalies, kuria buvo atsisakyta taikyti Bendrovės prašomas reikalavimo užtikrinimo priemonės.

2015 m. vasario 12 d. UAB „Tetas“ pasirašė overdrafto sutarties pakeitimą Nr. 9. Sąskaitos kredito perviršiui taikoma kintama palūkanų norma nustatoma remiantis vieno mėnesio EURIBOR pridėdant 1,7 procento metų palūkanų dydžio banko skolinimo rizikos ir pelno maržą. Pagal šios sutarties specialiąsias sąlygas, UAB „Tetas“ privalo vykdyti nustatytas tris finansines sąlygas, t.y. apyvartinio kapitalo finansavimo rodiklio reikšmė kiekvieną ataskaitinį mėnesį turi būti ne didesnė kaip 60 proc., antra sąlyga – kredito aptarnavimo rodiklis ne mažesnis kaip 1,1 nuo 2015 m. III ketvirčio ir trečia sąlyga – kapitalo rodiklis ne mažesnis kaip 20 proc. nuo 2015 m. II ketvirčio ir ne mažesnis kaip 25 proc. nuo 2015 m. III ketvirčio.

VKEKK 2015 m. sausio 13 d. konstatavo, kad AB „Amber Grid“ perdavimo veiklos atskyrimas atitinka Gamtinių dujų įstatymo (į kurį perkelti ES Trečiojo energetikos paketo reikalavimai) nuostatas ir išdavė preliminarų dujų perdavimo sistemos operatoriaus sertifikatą. Teisės aktai nustato, jog VKEKK apie priimtą sprendimą turi informuoti Europos Komisiją ir pateikti jai pagrindžiančius dokumentus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), gavusi Europos Komisijos nuomonę dėl numatomo Komisijos sprendimo atitikties Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimams, 2015 m. balandžio 10 d. priėmė nutarimą, kuriuo konstatavo, kad AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimas nuo gamtinių dujų tiekimo veiklos atitinka

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

Gamtinių dujų įstatymo reikalavimus. AB „Amber Grid“ išduota neterminuota perdavimo veiklos licencija ir bendrovė paskirta perdavimo sistemos operatoriumi.

LR Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą sujungti į vieną bylą visas LR Konstituciniame Teisme priimtas nagrinėti bylas dėl SGDT įstatymo 5 str. 2 d. atitikimo Konstitucijai., 2015 m. kovo 17 d. įvyko bylos nagrinėjimas, 2015 m. balandžio 3 d. Konstitucinis Teismas nusprendė, kad teisės aktai dėl kurių buvo kreiptasi, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Priėmus šį sprendimą tikėtina, kad grupės įmonės AB „Amber Grid“ bylos su AB „Achema“ nurodytos 31 pastaboje bus pratęstos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 9 d. pasitarimo protokolu Nr. 5 buvo pavesta Energetikos ir Finansų ministerijoms priimti reikiamus sprendimus, siekiant apjungti energijos išteklių biržą UAB Baltpool ir gamtinių dujų biržą UAB GET Baltic.

2015 m. AB „Amber Grid“ pervedė AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos už 2013 m., 2014 m. gruodžio ir 2015 m. sausio mėnesius 19 027 tūkst. eurų.

AB „Amber Grid“, iš anksto apie tai informavusi, 2015 m. sausio 22 d. „Swedbank“, AB anksčiau nustatyto termino grąžino paskolą pagal 2012 m. spalio 22 d. sudarytą ilgalaikę kredito sutartį. Bendrovė refinansavo 39 099 tūkst. EUR (135 000 tūkst. Lt) negrąžintos paskolos dalį panaudodama 36 500 tūkst. EUR (126 027 tūkst. Lt) naujos paskolos dalį pagal 2014 m. gruodžio 30 d. su „Swedbank“, AB sudarytą kredito sutartį. Paskolos grąžimas 2020 m. birželio 30 d.

AB „Amber Grid“, išnaudojusi teisės aktų numatytas kitas teises priemones, 2015 m. kovo 16 d. kreipėsi į teismą, prašydama priteisti iš AB „Achema“ 5 001 tūkst. eurų skolą ir 68.4 tūkst. eurų delspinigius, susidariusius laiku nesumokėjus gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios, pradėtos rinkti nuo 2014 m. gruodžio 3 d., skirtos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo veiklai užtikrinti. Bylos baigtis neturės finansinės įtakos AB „Amber Grid“ ir Grupei, kadangi teismui patenkinus AB „Amber Grid“ ieškinį priteista pinigų suma bus pervedama SGDT priedo (lėšų) gavėjui, o priėmus nepalankų sprendimą – AB „Amber Grid“ ir Grupė nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

2014 METŲ UAB „EPSO-G“ ĮMONIŲ GRUPĖS KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

Bendroji informacija apie UAB „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ grupės įmones

Pagrindiniai duomenys apie UAB „EPSO-G“:

Pavadinimas	UAB „EPSO-G“ (toliau – „EPSO-G“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2012-07-25, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302826889
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 665 20038
El. paštas	info@epsog.lt
Vienintelis akcininkas	Lietuvos Respublika, kurios turtines ir neturtines teises įgyvendina LR energetikos ministerija

Informacija apie „EPSO-G“ grupės įmones

2014 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupę (toliau – „EPSO-G“ grupė arba Grupė) sudarė Bendrovė bei „EPSO-G“ grupės įmonės, kurias Bendrovė tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuoja: LITGRID AB (toliau – „Litgrid“), BALTPOL UAB (toliau – „Baltpool“), UAB „Tetas“ (toliau – „Tetas“), UAB Tinklo priežiūros centras (toliau – TPC), AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“).

Pavadinimas	LITGRID AB
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu ; www.litgrid.eu
Veiklos pobūdis	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO)
„EPSO-G“ valdoma akcijų dalis	97,5 proc.

Pavadinimas	BALTPOL UAB
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009-12-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302464881
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2260
Faksas	+370 5 278 2707
El. paštas	info@baltpool.lt ; www.baltpool.lt
Veiklos pobūdis	Energijos išteklių rinkos operatorius
„EPSO-G“ valdoma akcijų efektyvioji dalis	65,3 proc.

Pavadinimas	UAB „Tetas“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	300513148
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116 Panevėžys
Telefonas	+370 45 504 618
Faksas	+370 45 504 684
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorių pastatų, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas
„EPSO-G“ valdoma akcijų efektyvioji dalis	97,5 proc.

Pavadinimas	UAB Tinklo priežiūros centras
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2014-02-24, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	303249180
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777
Faksas	+370 5 272 3986
Veiklos pobūdis	Pasirengimas aukštos įtampos nuolatinės srovės elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos ir Švedijos elektros energetikos sistemomis įrengimui, valdymui ir eksploatavimui
„EPSO-G“ valdoma akcijų efektyvioji dalis	97,5 proc.

Pavadinimas	AB „Amber Grid“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2013-06-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	03090867
Buveinės adresas	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Telefonas	+370 5 236 0855
Faksas	+370 5 236 0850
El. paštas	info@ambergrid.lt ; www.ambergrid.lt
Veiklos pobūdis	Dujų perdavimo sistemos operatorius
„EPSO-G“ valdoma akcijų efektyvioji dalis	96,6 proc.

Grupė filialų ir atstovybių neturi.

Daugiau informacijos apie Grupę pateikiama 2014 m. audituotų konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

GRUPĖS IR GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLOS STRATEGIJA BEI TIKSLAI

„EPSO-G“ grupė – tai valstybės valdoma įmonių grupė. „EPSO-G“ grupės akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Pagrindinė Grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinti šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą.

Patronuojanti Grupės įmonė – „EPSO-G“ yra atsakinga už Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketų valdymą. Vykdydama savo veiklą, Bendrovė siekia skaidriai valdyti ir koordinuoti Grupės veiklą, didinti efektyvumą, užtikrinti stabilų ir nepertraukiamų Grupės įmonių perdavimo paslaugų teikimą, siekia socialiai atsakingos infrastruktūros plėtros bei didinti socialiai atsakingą ilgalaikę vertę akcininkams, taip pat stengiasi, kad Grupės įmonių strateginiai projektai būtų įgyvendinti laiku.

„Litgrid“, būdama Lietuvos elektros energetikos sektoriaus pagrindu, ne tik atsako už sistemoje suvartojamos ir pagaminamos elektros energijos balanso palaikymą ir patikimą elektros energijos perdavimą, bet ir įgyvendina strateginius Lietuvos elektros energetikos projektus, grindžia savo viziją ir strategines veiklos gaires Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais. Svarbiausios Lietuvos PSO veiklos sritys ir atsakomybės – šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija į Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūrą; elektros rinkos plėtra ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija darbui sinchroniniu režimu.

Dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ – svarbi Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonė, atsakinga už gamtinių dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą. „Amber Grid“ klientai – stambios ir vidutinės elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos Lietuvos teritorijoje.

Vadovaujantis Europos Sąjungos (toliau – ES) Trečiojo energetikos paketo nuostatomis, gamtinių dujų perdavimo veikla 2014 metais buvo atskirta nuo gamtinių dujų gavybos ir tiekimo veiklos, atskiriant perdavimo sistemos nuosavybę nuo gavybos ir tiekimo veiklą vykdančių gamtinių dujų įmonių.

GRUPĖS VEIKLA

„Litgrid“ įmonių grupės teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimo;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP);
- elektros tinklo techninę priežiūrą ir remontą;
- HVDC jungčių techninę priežiūrą, eksploataciją ir valdymą.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštos įtampos (330–110 kV) elektros įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo, ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinė PSO veikla – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.

Sisteminės paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Reguliavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirktą ir / ar parduotą elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja reguliavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys techninių galimybių operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus), rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

„Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:

- atlieka elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;
- teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
- teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

HVDC jungčių techninė priežiūra, eksploatacija ir valdymas

2014 m. vasario 14 d. „Litgrid“ valdyba priėmė sprendimą steigti dukterinę įmonę Tinklo priežiūros centrą, kurios paskirtis – aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centro sukūrimas HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštos įtampos nuolatinės srovės technologija, reikalinga perduoti elektrą didele galia tarp skirtingų elektros energetikos sistemų) jungtims valdyti ir eksploatuoti.

„Amber Grid“ teikiamos paslaugos

„Amber Grid“ sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOS EKSPLOATAVIMAS

Siekiant užtikrinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, 2014 m. įgyvendinti planuoti remonto, diagnostikos bei techninės priežiūros darbai.

Gamtinių dujų perdavimo kiekiai

2014 m. pabaigoje „Amber Grid“ buvo sudariusi 59 gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutartis su gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojais (gamtinių dujų vartotojais, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriais, gamtinių dujų tiekimo

įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų). Su gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, prekiaujančiomis gamtinėmis dujomis, tačiau netransportuojančiomis jų perdavimo sistema, „Amber Grid“ buvo sudariusi 12 gamtinių dujų balansavimo sutarčių.

Gamtinių dujų srautų balansavimas perdavimo sistemoje

„Amber Grid“ užtikrina balansą gamtinių dujų perdavimo sistemoje. „Amber Grid“, VKEKK nustatyta kaina perka balansavimo dujas iš dujų rinkos dalyvio, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, ir parduoda balansavimo dujas rinkos dalyviui, jei jis sukėlė dujų trūkumą perdavimo sistemoje.

Be sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių srautų balansavimo, „Amber Grid“ perdavimo sistemos vamzdynuose esančios dujų atsargos svyruoja ir dėl technologinių perdavimo sistemos ypatumų bei dėl techninių priežasčių, kurias lemia dujų srautų nuokrypiai.

SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudomis kompensuoti skirtų lėšų administravimas

VKEKK 2013 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. O3-445 patvirtino gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, skirtą kompensuoti SGD terminalo infrastruktūros pastoviasis eksploatavimo sąnaudas, reikalingas SGD terminalo veiklai užtikrinti.

„Amber Grid“, vykdydama LR SGD terminalo įstatymo ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, surenka, administruoja ir išmoka SGD lėšas terminalo operatoriui teisės aktų nustatyta tvarka. Dalis surinktų lėšų VKEKK sprendimu skiriama „Amber Grid“ patiriamoms administravimo sąnaudoms padengti.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

„EPSO-G“ siekdama nustatytų tikslų aktyviai bei atsakingai veikia šiomis pagrindinėmis kryptimis: analizuoja Grupės veiklą, reprezentuoja Grupę, įgyvendina akcininko teises ir pareigas, nustato veiklos gaires ir koordinuoja veiklą finansų, komercijos, strategijos ir plėtros, teisės, rizikų valdymo ir kitose srityse.

2015 m. bus tęsiami Grupės įmonių vykdomi strateginiai infrastruktūros projektai. Iki 2015 m. pabaigos numatoma užbaigti strateginių elektros jungčių su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“) projektus, KKP projektą, 2019 m. – GIPL projektą.

„Litgrid“ veiklos strateginės kryptys 2014-2025 metams

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir teisėta dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiama Baltijos šalių sinchroninio sistemos darbo kontinentinės Europos tinkluose.

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos šalių ir Skandinavijos elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Įsitraukus į didelę elektros rinką bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas saugus elektros tiekimasis.

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stiprus ir gerai sujungtas su Rytų kaimyninių elektros perdavimo infrastruktūra, o iki 2015 metų pabaigos nutiesus elektros jungtis su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“), bus sujungtas su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. Tarp sisteminių jungčių plėtra sudarys galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrins naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą. Kartu su Latvija ir Estija tapsime puikiai išvystytu ir patikimai sujungtu regionu.

„Amber Grid“ 2015–2020 m. strategija

„Amber Grid“ strategija paremta integracija į vieningą regiono gamtinių dujų rinką, efektyvumu ir modernizavimu bei infrastruktūros vystymu. Tai esminiai elementai siekiant Lietuvos valstybės iškeltų finansinių ir strateginių tikslų.

„Amber Grid“ didžiausią dėmesį skirs trims strateginėms kryptims:

- transformacijai į perdavimo sistemos operatorių, veikiantį vieningoje dujų rinkoje;
- reikiamos infrastruktūros sukūrimui;
- efektyvumo didinimui ir modernizavimui.

2014 m. pradžioje prasidėjo „Amber Grid“ strategijos kūrimo projektas, kurio tikslas įvardyti bendrovės vertybes, pasirinkti strategines kryptis „Amber Grid“ tolesnei plėtrai, sutelkti darbuotojų komandą ir sukurti bendrovės kultūrą, kuri padėtų įgyvendinti užsibrėžtus strateginius tikslus. Įgalaike „Amber Grid“ strategiją 2015–2020 m. laikotarpiui bendrovės valdyba patvirtino 2015 m. pradžioje.

SVARBIAUSI 2014 METŲ DARBAI ĮGYVENDINANT STRATEGINIUS ENERGETIKOS SEKTORIAUS PROJEKTUS

„Litgrid“ strateginiai projektai

Tarptautinės elektros jungties „LitPol Link“ projekto įgyvendinimo darbai

2014 m. kovą prasidėjo 400 kV elektros perdavimo oro linijos nuo Alytaus transformatorių pastotės iki Lietuvos ir Lenkijos valstybių sienos statybos darbai: įrengti pamatai metalinėms atramoms, pastatyti du trečdaliai iš 150 atramų, pradėti tiesti pirmieji elektros laidai. Oro linijos statybos darbus planuojama baigti 2015 m. liepą.

2014 m. gegužę pradėtos Alytaus nuolatinės srovės keitiklių stoties su 400 kV skirstykla statybos. Taip pat buvo pagaminti ir gamykloje sėkmingai išbandyti vieni svarbiausių nuolatinės srovės keitiklių stoties technologinių įrenginių – keitiklio vožtuvai bei transformatoriai.

2014 m. toliau vyko 330/110/10 kV Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos darbai: pastatytas valdymo pastatas, sumontuoti visi I etapo atvirosios skirstyklos įrenginiai. Darbus numatoma baigti 2015 m. liepą.

Tarptautinės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimo darbai

Iki 2014 m. gruodžio pabaigos pagaminta daugiau kaip 95 proc. „NordBalt“ jungties jūrinio kabelio. 2014 m. balandžio 11 d. specialus laivas „Topaz Installer“ priartėjo prie Kuršių nerijos Baltijos jūroje ir pradėjo kabelio tiesimo darbus. Iki rugpjūčio pabaigos jūroje nutiesta 250 km jungties kabelio (visos jungties ilgis 400 km). Jūrinio kabelio tiesimo darbus planuojama užbaigti iki 2015 m. rugsėjo. 2014 m. gegužę–spalį atlikti sausumos kabelio tiesimo darbai Klaipėdos miesto ir Klaipėdos raj. savivaldybių teritorijose – iš viso nutiesta 13 km sausumos kabelio.

2014 m. gegužę pradėtos „NordBalt“ nuolatinės srovės keitiklio stoties statybos šalia Klaipėdos transformatorių pastotės. Gruodį į „NordBalt“ nuolatinės srovės keitiklio pastato statybą aikštelę atgabenti pirmieji du iš keturių „NordBalt“ transformatoriai, kurie įrengti ant specialių pamatų. Iki gruodžio pabaigos pastatytas keitiklio vožtuvų pastatas.

2014 m. gruodį baigta 330/110/10 kV Klaipėdos transformatorių pastotės rekonstrukcija. Vykstant rekonstrukcijai buvo demontuotos senos 330 ir 110 kV pastotės dalys, rekonstruota daugiau nei dešimt 110 kV oro ir kabelinių elektros linijų, o pastotės teritorijoje iškilo nauji 10 kV, 110 kV ir 330 kV moduliniai pastatai.

2014 m. spalio viduryje baigta statyti ir įjungta pirmoji per Lietuvos atkurtos nepriklausomybės metus 330 kV aukštos įtampos elektros oro perdavimo linija Klaipėda–Telšiai. Ji prijungta prie rekonstruotos Klaipėdos transformatorių pastotės ir pradėjus veikti „NordBalt“ jungčiai ją bus galima išnaudoti perduodant elektrą iš Skandinavijos į likusią Lietuvos dalį. 89 kilometrų ilgio elektros perdavimo linijos galia siekia 900 megavatų.

Lietuvos elektros rinkos plėtra

2014 m. vidutinė elektros kaina Lietuvos elektros biržoje buvo 2 proc. didesnė nei 2013 m., ir 25 proc. didesnė nei Estijoje. Tuo tarpu 2014 m. kaina Estijos elektros biržoje buvo 15 proc. mažesnė nei 2013 m.

2014 m. aukštesne kaina biržoje išsiskyrė vasaros mėnesiai. Tai lėmė sumažėjusi Šiaurės šalių elektros pasiūla dėl planinių elektrinių remontų ir Estijos bei Suomijos jungčių „Estlink“ remontų, taip pat mažesnė nei įprastai Latvijos hidroelektrinių generacija, maži ir brangūs vietiniai gamybos pajėgumai, nedidelė ir brangesnė importo iš trečiųjų šalių pasiūla. Statomų elektros jungčių su Švedija ir Lenkija eksploatacija didins Lietuvos elektros rinkos integraciją į Skandinavijos elektros rinką ir ateityje artins kainas prie skandinaviškųjų.

Didelę įtaką Baltijos šalių elektros rinkai daro 2013 m. gruodžio mėnesį pradėta eksploatuoti, o 2014 m. vasarį oficialiai atidaryta Estijos ir Suomijos elektros jungtis „Estlink-2“. Padidėję elektros mainai tarp Suomijos ir Estijos paprastai mažina kainas „Nord Pool Spot“ elektros rinkos Estijos prekybos zonoje. Tačiau dėl ribotų jungčių pralaidumų tarp Estijos ir Latvijos pigesnė elektros energija ne visada pasiekia Lietuvos elektros rinką.

2014 m. prekybos apimtys 2013 m. pabaigoje Lietuvos prekybos zonoje pradėjusioje veikti „Nord Pool Spot“ dienos eigos rinka „Elbas“ sudarė iki 1 proc., lyginant su dienos prieš biržos prekybos apimtimis. „Elbas“ prekybos apimtys Lietuvoje atitinka Šiaurės šalių elektros rinkų praktiką. Dienos eigos rinka leidžia rinkos dalyviams efektyviau valdyti didmeninės elektros prekybos verslo riziką, subalansuoti elektros, pagaminamos iš atsinaujinančių šaltinių, prekybą. Lietuvos elektros rinkos dalyviai aktyviai naudoja šią priemonę – parduodami „Elbas“ rinkoje 2014 m. aktyviausi dalyviai buvo Lietuvoje.

2014 m. lapkritį „NASDAQ OMX Commodities“ išvestinių finansinių priemonių rinkoje Lietuvos elektros rinkos dalyviams pristatė su Latvijos ir Lietuvos kainų zonos indeksais susietus finansinius produktus – apsidraudimą nuo kainos skirtumo tarp Lietuvos ir Latvijos ir „Nord Pool Spot“ sistemos kainos „EPAD RIGA“ ir apsidraudimą nuo „Nord Pool Spot“ sistemos kainos svyravimo. Šios finansinės priemonės sudaro galimybę elektros rinkos dalyviams apsisaugoti nuo elektros energijos kainų svyravimo biržoje ir geriau valdyti rizikas, atsirandančias dėl prekybos tarp skirtingų kainų zonų.

„Amber Grid“ strateginės infrastruktūros projektai

Dujotiekio Klaipėda–Kiemėnai pajėgumų padidinimas (magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai antrosios gijos statyba) (toliau – KKP)

KKP projektu siekiama diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius Baltijos šalių regione, sudaryti sąlygas visiškai išnaudoti SGD terminalo Klaipėdoje pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą.

Įgyvendinant projektą, bus pastatytas 110 km ilgio, 800 mm skersmens dujotiekis nuo perdavimo sistemos sujungimo taško su Klaipėdos SGD terminalu greta Klaipėdos iki Kuršėnų. Planuojama projekto vertė apie 220 mln. litų. Numatoma dujotiekio eksploatacijos pradžia 2015 m. pabaiga.

2014 m. spalio 29 d. Europos infrastruktūros tinklų priemonės (angl. *Connecting Europe Facility*, toliau – CEF) energetikos koordinacinis komitetas pritarė Europos Komisijos (toliau – EK) sudarytam paraiškų sąrašui, kuriam siūloma skirti ES paramą. KKP projektui skirta visa prašoma CEF paramos suma – 95,271 mln. litų. 2014 m. gruodžio 4 d. su Inovacijų ir tinklų vykdančiąja agentūra (angl. *Innovation and Networks Executive Agency*, toliau – INEA) pradėtas individualios paramos sutarties parengimo ir pasirašymo procesas.

2014 m. kovo mėn. „Amber Grid“ paskelbė viešuosius konkursus plieniniams vamzdžiams įsigyti ir statybos montavimo darbams pirkti. Kaip ir buvo planuota, 2014 m. liepos mėn. buvo gauti visi statybą leidžiantys dokumentai ir pasirašytos sutartys dėl vamzdžių įsigijimo ir darbų pirkimo. 2014 m. spalio mėnesį gauta pirmoji vamzdžių partija ir sparčiai pradėti KKP statybos darbai.

Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (toliau – GIPL)

GIPL projektu siekiama integruoti Baltijos šalių dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą. „Amber Grid“ įgyvendina GIPL projekto dalį LR teritorijoje, o projekto dalį Lenkijos Respublikos teritorijoje įgyvendina Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius „GAZ-SYSTEM“ S.A.

Dujotiekio ilgis sieks apie 534 km (357 km – Lenkijos teritorijoje, 177 km – Lietuvos teritorijoje), skersmuo – 700 mm, planuojama eksploatacijos pradžia – 2019 m..

„Amber Grid“ ir „GAZ-SYSTEM“ S.A. 2014 m. rugpjūčio 19 d. pateikė bendras paraiškas INEA dėl GIPL projekto dalinio finansavimo pagal CEF. Teisę pateikti paraiškas CEF finansavimui gauti suteikė 2014 m. rugpjūčio 11 d. Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (angl. *European Agency for the Cooperation of Energy Regulators*, toliau – ACER) priimtas sprendimas dėl GIPL sąnaudų tarpvalstybinio paskirstymo, kuris nurodė, kokiomis dalimis Baltijos šalys (Lietuva, Latvija, Estija) bei Lenkija turi finansuoti GIPL projektą. Remiantis ACER sprendimu, Baltijos šalys Lenkijai turėtų kompensuoti 296,3 mln. litų: Lietuva – 189,6 mln. litų, Latvija – 101,5 mln. litų ir Estija – 5,2 mln. litų.

2014 m. spalio 29 d. CEF energetikos koordinaciniam komitetui pritarus EK sudarytam bendram paraiškų sąrašui, kuriam siūloma skirti ES paramą, GIPL statybai Lenkijos ir Lietuvos teritorijoje skirta 1,019 mlrd. litų, jo parengiamiesiems darbams – 36 599 tūkst. litų. 2014 m. gruodžio 19 d. su INEA pradėtas individualios paramos sutarties parengimo ir pasirašymo procesas.

2014 m. buvo tęsiamos GIPL poveikio aplinkai vertinimo procedūros Lietuvos teritorijoje (pradėtos 2013 m. antrąjį pusmetį) ir jas numatoma baigti 2015 m. 2014 m. lapkričio 5 d. LR Vyriausybė pripažino GIPL projekto dalį LR teritorijoje valstybei svarbiu ekonominiu projektu.

Dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų padidinimas

Šio projektu siekiama padidinti dujų sistemų jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą bei integruoti Baltijos šalių dujų rinkas. Taip pat bus sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla.

Įgyvendinus projektą, LR teritorijoje būtų padidinti Kiemėnų dujų apskaitos stoties (toliau – DAS) pajėgumai, Latvijos Respublikos teritorijoje – pastatytas reikalingas dujotiekio ruožas. Šio projekto vykdytojai – AS „Latvijas Gaze“ ir „Amber Grid“.

Galutinis sprendimas dėl projekto įgyvendinimo apimtys ir terminų turėtų būti priimtas, kai bus nuspręsta, kurie dujų tiekimą diversifikuojantys investiciniai projektai bus įgyvendinami regione.

GRUPĖS ĮMONIŲ NARYSTĖ TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE

„Litgrid“ įgyvendinamų projektų žinomumas ir palaikymas tarptautiniu mastu užtikrinamas dalyvaujant tarptautinėse asociacijose – Europos elektros perdavimo sistemų operatorių asociacijoje (ENTSO-E) ir Centrinės Europos energetikos partnerių asociacijoje (CEEP).

ENTSO-E (*European Network of Transmission System Operators for Electricity*) vienija 41 elektros perdavimo sistemos operatorių iš 34 šalių, pagrindinės jos funkcijos – spręsti europinio masto perdavimo tinklų valdymo, plėtros, elektros rinkos

klausimus, skatinti regioninį PSO bendradarbiavimą, teikti pasiūlymus Europos Komisijos rengiamiems teisės aktų projektams, rengti dešimties metų Europos perdavimo tinklo plėtros planą (TYNDP) ir tinklų kodeksus. „Litgrid“ atstovai dalyvauja Sistemos valdymo, Sistemos plėtros, Rinkos, Tyrimų ir plėtros komitetuose bei juose suformuotose darbo grupėse. Veikla ENTSO-E siekiama atstovauti nacionaliniams ir „Litgrid“ interesams priimant europinius ar regioninius sprendimus, susijusius su sistemos valdymu, Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektų planais ir įgyvendinimu, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planais.

CEEP (*Central Europe Energy Partners*) nariai yra 26 organizacijos iš penkių Vidurio ir Rytų Europos valstybių. Pagrindinis CEEP tikslas – remti naujųjų Europos Sąjungos valstybių narių energetikos sektoriaus integraciją bendros ES energetikos ir energetinio saugumo politikos kontekste. Savo narystę CEEP „Litgrid“ išnaudoja rengiant regionines pozicijas ES energetikos politikos klausimais, dalyvaujant partnerių rengiamuose energetikos ir pramonės forumuose, pristatant ir ieškant palaikymo svarbiausiems projektams.

„Amber Grid“ yra ENTSG (*European Network of Transmission System Operators for Gas*) asocijuota partnerė.

2014 m. gegužės 14 d. „Amber Grid“ kartu su kitais Baltijos energijos rinkos ir jungčių plano (angl. BEMIP) regiono dujų perdavimo sistemų operatoriais paskelbė antrąjį dešimties metų (2014–2023 m.) dujų regioninį investicijų planą. Šis planas rengiamas kas dvejus metus, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. reglamento Nr. 715/2009 (dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų) reikalavimais. Dujų regioniniame investicijų plane aprašoma regioninės dujų rinkos plėtra ir apžvelgiami pasikeitimai, įvykę nuo pirmojo dujų regioninio plano paskelbimo (2012 m. kovo mėn.). Taip pat pateikiama informacija apie svarbius dujų infrastruktūros projektus, kurie bus įgyvendinami regione, bei jų poveikį regiono dujų rinkos plėtrai. BEMIP regiono Dujų regioninį investicijų planą rengė 7 perdavimo sistemos operatoriai: „Gasum“ Oy (Suomija), AS „EG Vørguteenus“ (Estija), AS „Latvijas Gaze“ (Latvija), AB „Amber Grid“ (Lietuva), „GAZ-SYSTEM“ S.A. (Lenkija), „Energinet.dk“ (Danija) ir „Swedegas“ AB (Švedija). 2014 m. „Amber Grid“ buvo šio plano rengimo koordinatore.

2014 m. „Amber Grid“ kartu su kitais Rytų Baltijos regiono šalių (Estijos, Suomijos, Latvijos) perdavimo sistemos operatoriais bendradarbiavo regioninės rinkos vystymo klausimais – buvo įkurta dujų perdavimo sistemos operatorių koordinavimo grupė, rengiama studijos dėl regioninės rinkos vystymo galimybių techninė užduotis.

APLINKOS APSAUGA IR SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Aplinkos apsauga ir socialinė atsakomybė yra neatsiejama „EPSO-G“ valdomų įmonių strateginių tikslų ir uždavinių dalis, jos rezultatyvumas ir efektyvumas vertinamas reguliariai ir metodiškai.

„Amber Grid“ įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema ir 2014 m. gautas ISO 14001:2004 sertifikatas, įpareigojantis nuolat gerinti aplinkos būklę vykdant gamybinę ir organizacinę veiklą. 2014 m. didelis dėmesys skirtas administracinėms ir technologinėms priemonėms, siekiant sumažinti gamtinių dujų išmetimus, eksploatuojant dujų sistemą. Atliekant remonto darbus, panaudojus gamtinių dujų perpumpavimo technologiją, 2014 m. 90 tūkst. m³ (936 MWh) gamtinių dujų buvo išsaugota, perleidžiant į kitą dujų sistemos ruožą.

„Amber Grid“ didelį dėmesį skiria dujų sistemų saugumo užtikrinimui, nes, įvykus avarijai ar netinkamai eksploatuojant dujų sistemą, daroma žala aplinkai, patiriama ekonominių ir socialinių nuostolių. 2014 m. sutrikimų, kurių metu į atmosferą būtų išmestas didelis gamtinių dujų kiekis ir padaryta žala aplinkai, nebuvo.

Numatomoms statyti elektros perdavimo linijoms „Litgrid“ atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Rengiant projektavimo užduotis visoms naujai statomoms ar rekonstruojamoms transformatorių pastotėms ir skirstykloms nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius, rangovai įpareigojami organizuoti darbus taip, kad būtų išvengta galimo poveikio aplinkai arba poveikis sumažintas, sutvarkyti statybos metu susidarantys atliekos ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Perkant paslaugas, reikalaujama, kad rangovai turėtų įsidiegti Aplinkos vadybos sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001. Priimant atliktus darbus patikrinama, ar rangovai įvykdė reikalavimus, ar tinkamai sutvarkė atliekas ir ar turi tai patvirtinančius dokumentus.

Bendradarbiaudama su „Litgrid“, Lietuvos ornitologų draugija atliko studiją „Paukščių apsauga 110-330 kV elektros perdavimo linijose“. Remiantis studijos rezultatais 2014 m. pradėtas įgyvendinti projektas „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinkluose“, kurio 75 proc. vertės finansuojama Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos. Įgyvendinant projektą elektros perdavimo oro linijose bus žymimi laidai, kad taptų labiau matomi paukščiams; remontuojamose oro linijose planuojama įrengti specialias apsaugas, neleidžiančias gandrų tūpti atramose virš izoliatorių ir apsaugančias juos nuo galimo elektros poveikio; metalinėse atramose bus įrengta apie 500 inkilų, skirtų saugomiems paukščiams (pelėsakaliams) perėti. Iki 2018 m. liepos mėn. „Litgrid“ planuoja atlikti darbų už 800 000 eurų. Šio projekto darbai įtraukti į bendrus oro linijų remonto darbus atskiruose regionuose. Sutartys su rangovais pasirašytos atlikus viešųjų pirkimų procedūras.

2014 m. vasarą būsiosios elektros jungties su Lenkija „LitPol Link“ trasoje Lietuvos gamtos fondo specialistai atliko ekologinės priežiūros darbus. Aplinkosaugininkai aptiko į Lietuvos raudonąją knygą įrašytą augalą – raudonąją gegūnę. Tam, kad retas augalas statybų metu nenukentėtų, „Litgrid“ darbuotojai kartu su aplinkosaugos specialistais jo kerus iškėlė iš „LitPol Link“ trasos ir persodino saugiu atstumu nuo statybų aikštelės. Ši „Litgrid“ iniciatyva buvo paminėta Europos energetikos tinklų konferencijoje ir pateko tarp dešimties ryškiausių aplinkosaugos, inovacijų ir visuomeninių iniciatyvų.

ELEKTROS PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAUS KLIENTAI

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai – tai skirstomųjų tinklų operatorius „Lesto“, elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui, elektros energijos gamintojai. Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAUS KLIENTAI

„Amber Grid“ klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

DARBUOTOJAI

„EPSO-G“ grupėje 2014 m. gruodžio 31 d. dirbo 1 072 darbuotojai: „EPSO-G“ – 4 darbuotojai, „Amber Grid“ – 361 darbuotojas, „Litgrid“ – 226 darbuotojai, „Tetas“ – 449 darbuotojai, „Baltpool“ – 12 darbuotojų, Tinklo priežiūros centre – 20 darbuotojų.

„EPSO-G“ grupės darbo užmokesčio fondas ataskaitiniais metais buvo 41 982 tūkst. litų.

	Darbuotojų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis
Visi darbuotojai	1 072	4 202
Vadovaujantys darbuotojai	22	14 063
Specialistai	647	4 832
Darbininkai	403	2 661

„EPSO-G“ grupės darbuotojai pagal išsilavinimą laikotarpio pabaigoje

	2014 m. gruodžio 31 d.
Darbuotojų skaičius	1 072
Darbuotojai, turintys aukštąjį išsilavinimą	607
Darbuotojai, turintys aukštesnįjį išsilavinimą	173
Darbuotojai, turintys vidurinį ir specialųjį vidurinį išsilavinimą	292

FINANSINĖ INFORMACIJA

Lentelėje pateikti pagrindiniai „EPSO-G“ grupės finansiniai rezultatai ir rodikliai

	Grupė 2014 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.
Finansiniai rodikliai (tūkst. litų)*		
Su elektros energija ir gamtinėmis dujomis susijusios pardavimo pajamos	454 226	541 298
Kitos veiklos pajamos	53 697	48 528
EBITDA **	171 178	188 911
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(114 224)	18 896
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(45 892)	14 434
Santykiniai rodikliai		
EBITDA marža (proc.)	33,7%	32,0%
Nuosavo kapitalo grąža (proc.)	-61,2%	1,9%
Turto grąža (proc.)	-12,1%	0,6%
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	21,3%	30,7%
Įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	314,0%	171,5%
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	130,3%	28,1%

* - „Amber Grid“ rezultatai konsoliduojami nuo 2014 m. liepos 1 dienos.

** - Skačiuojant EBITDA yra neįtraukiami investicijų, ilgalaikio turto, atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimai, nuosavybės metodu apskaitomos investicijos pervertinimas, AB "Amber Grid" įsigijimo neigiamas prestižas, ilgalaikio turto nurašymo ir perkainojimo sąnaudos.

Grupės pajamų sumažėjimą lyginant su 2013 metais didžiaja dalimi sąlygojo mažesni elektros energijos ir sisteminių paslaugų tarifai, bei tai, kad 2014 metais balansavimo energijos (elektros) tiekėjai didesnę savo vartotojų poreikio dalį užsitikrino iš kitų šaltinių.

Pelno (nuostolio) prieš apmokestinimą ir grynojo pelno (nuostolio) rodiklių pokytį didžiaja dalimi įtakoją LITGRID AB materialiojo turto perkainavimo rezultatas (-425,4 mln. Lt) bei AB „Amber Grid“ įsigijimo pelnas (312,5 mln. Lt).

INFORMACIJA APIE PLĖTROS IR TYRIMŲ VEIKLĄ

Elektros PSO „Litgrid“ kasmet rengia elektros energetikos sistemos plėtros ir tyrimų programas sistemai plėtoti, perdavimo tinklo darbo efektyvumui didinti. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas. Objektų statybos ir rekonstrukcijos planai, remiantis moksliniais tyrimais ir studijomis, sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

2014 m. „Litgrid“ užsakymu Kauno technologijos universitetas atliko Atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie aukštos įtampos elektros perdavimo tinklo iki 2030 m. galimybių studiją. Studijos tikslas – nustatyti, kiek ir kur daugiausiai atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių galima prijungti prie esamo elektros perdavimo tinklo. Studijos autoriai sudarė kelis atsinaujinančių generacijos šaltinių plėtros scenarijus, įvertino energetikos sistemos rezervų adekvatumą, nustatė elektros perdavimo tinklo būklę įvairiomis darbo sąlygomis. Nors didžiausias potencialas prognozuojamas biokuro elektrinių vystymui, didžiausias dėmesys studijoje skirtas vėjo elektrinių plėtros analizei įvertinant, kad vėjo elektrinių generacija yra sunkiausiai prognozuojama ir labiausiai priklausoma nuo oro sąlygų.

2014 m. buvo tęsiami strateginiai infrastruktūros projektai, svarbūs Lietuvos gamtinių dujų rinkos integracijai į regiono rinką.

Iki 2015 m. gamtinių dujų apskaita vyko tūrio vienetais – kubiniais metrais (m^3). Nuo 2015 m. ją pradėta vykdyti ir energijos vienetais – kilovatvalandėmis (kWh). 2014 m. perdavimo sistemoje įrengtos reikiamos matavimo priemonės gamtinių dujų sudėčiai nustatyti bei šilumingumui apskaičiuoti. Įdiegta nauja apskaitos sistema atitinka energetikos ministro patvirtinto Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo reikalavimus.

Kelių aktualiausių dujotiekio ruožų, kurių būklės tyrimo negalima atlikti vidinės diagnostikos būdu, patikrinimas atliktas taikant inovacinę „Nopig“ technologiją, neįleidžiant į vamzdynus specialaus įtaiso. Atliekant dujų sistemos remonto darbus, pradėta taikyti gamtinių dujų perpumpavimo technologiją – iš remontuojamos vamzdžio dalies dujos perleidžiamos į kitus veikiančių dujotiekio ruožus.

VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMAI

„EPSO-G“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Įmonių vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą reglamentuoja Apskaitos politika ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos tvarkymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir Lietuvos Respublikos įstatymus. „EPSO-G“ įmonių tvarkų aprašuose numatytos galimos su buhalterine apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų valdymo principai ir metodai, už rizikų kontrolę atsakingi darbuotojai.

VEIKLOS RODIKLIAI

Pagrindiniai „Litgrid“ veiklos rodikliai

	2014 m.	2013 m.
Perduotas elektros energijos kiekis, mln. kWh	9 334	9 300
Technologinės sąnaudos perdavimo tinkle (proc.)	1,92	2,11
END (neperduotos elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh *	5,35	6,70
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min. *	0,25	0,31

* Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

Pagrindiniai „Amber Grid“ veiklos rodikliai

	2014 m.	2013 m.
Transportuoti gamtinių dujų kiekiai		
Perduotų dujų kiekis (iš jų „Amber Grid“, mln. m ³ /GWh	2562,5/ 26 650	2667,1 (934)/ 27 737,8 (9718)
Tranzitu transportuotų dujų kiekis (iš jų „Amber Grid“, mln. m ³ /GWh	2075,4/ 21 584	2152,4 (935)/ 22 385 (9.721)
Sistemos naudotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	59	87
Eksplatuojama sistema		
Magistralinių dujotiekių ilgis, km	2007	2007
Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius, vnt.	69	69
Darbuotojai		
Darbuotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	361	356

RIZIKOS VEIKSNIAI

Politiniai rizikos veiksniai

Energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas ir jį įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai gali turėti įtakos elektros PSO veiklos rezultatams.

Makroekonominių veiksnų rizika

Lietuvos ekonominė padėtis ir ūkio vystymosi tendencijos, gamtinių dujų, kaip produkto, kainos galutiniam vartotojui turi įtakos dujų perdavimo apimtims ir investicijoms į magistralinių dujotiekių plėtrą. Per pastaruosius metus mažėjantis gamtinių dujų perdavimo kiekis Lietuvoje turi neigiamos įtakos dujų PSO finansiniams rezultatams.

Reguliavimo rizika

Reguliavimo rizika glaudžiai susijusi su teisinės aplinkos pokyčiais bei reguliuojančiųjų institucijų sprendimais. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos bei investicijos į gamtinių dujų perdavimo sistemas, taip pat ir elektros energijos paslaugų kainos yra valstybės reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Elektros ir dujų PSO veiklos rezultatai tiesiogiai priklauso nuo šių sprendimų.

Finansinės rizikos valdymas

Informacija apie finansines rizikas pateikta 2014 m. Grupės finansinėse ataskaitose. Grupės finansines rizikas sudaro: likvidumo, kredito, palūkanų normos svyravimo, dujų pirkimo kainos svyravimo, koncentracijos rizikos.

Techniniai rizikos veiksniai

Elektros energetikos sistema turi daug jungiamųjų linijų su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas sudėtingas.

Apie 50 proc. visų elektros PSO transformatorių pastočių įrenginių yra senesni nei 25 metų. 35 proc. visų 110 kV oro linijų ir 24 proc. visų 330 kV oro linijų yra senesnės nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos elektros PSO veiklai ir finansiniams rezultatams.

60 proc. dujų PSO valdomų dujotiekių yra senesni nei 25 metų, todėl tinkamas perdavimo sistemos techninės būklės palaikymas reikalauja ypatingo dėmesio. Vadovaujantis perdavimo sistemos saugumo ir patikimumo užtikrinimo strategija, įgyvendinamas priemonių planas saugumui ir patikimumui užtikrinti.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl teršalų ar atliekų, dirbama pagal regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus.

NUORODOS IR PAPILDOMI PAAIŠKINIMAI APIE KONSOLIDUOTOSE FINANSINĖSE ATASKAITOSE PATEIKTUS DUOMENIS

2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

DIVIDENDŲ POLITIKA

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1997 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 20 (2012 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 359 redakcija) yra nustatiusi dividendų už valstybei priklausančias akcijas skyrimo principus.

INFORMACIJA APIE AKCINĮ KAPITALĄ IR AKCININKUS

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas buvo lygus 77 526 533 litams. Įstatinis kapitalas 2014 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 1 lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines nematerialias akcijas. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos, suteikiančios akcininkams vienodas teises.

2014 m. vasario 21 d. UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu buvo padidintas UAB „EPSO-G“ įstatinis kapitalas iki 77 526 533 litų, išleidžiant 77 516 533 naujas paprastąsias vardines nematerialias 1 lito nominalios vertės akcijas. Nauja įstatų redakcija įregistruota 2014 m. vasario 28 d.

UAB „EPSO-G“ vienintelis akcininkas yra Lietuvos Respublika (100 proc. akcijų), kurios turtines ir neturtines teises vadovaujantis 2012 m. liepos 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 826 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ 2.3 punktu, įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministro. UAB „EPSO-G“ savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

„EPSO-G“ valdomų LITGRID AB ir AB „Amber Grid“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, „Litgrid“ emisijos ISIN kodas LT0000128415, „Amber Grid“ emisijos ISIN kodas LT0000128696.

Kitų EPSO-G valdomų įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

BENDROVĖS VALDYMAS

Įstatatai

„EPSO-G“ įstatatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Bendrovės valdyba

Bendrovėje valdyba nėra įsteigta.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatatai.

Bendrovės vadovas

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius įgyvendina Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus, planuoja, analizuoja ir organizuoja Bendrovės veiklą, priima visus esminius Bendrovės valdymo sprendimus ir veikia Bendrovės vardu.

Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatatai.

Informacija apie susijusių šalių sandorius, jų sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti Bendrovės ir Grupės finansinę padėtį, pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, 28 pastaboje.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintų Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo IV-VII skyrių nuostatų ir viešai skelbia nurodytus UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rodiklius (www.vkc.vtf.lt/imones).

SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

Pobalansiniai įvykiai atskleisti konsoliduotų finansinių ataskaitų 33-oje pastaboje.
